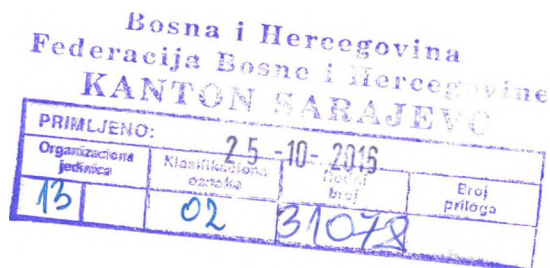




Broj: 01-424/16

Dana: 24.10.2016. godine.



KANTON SARAJEVO

**EKONOMSKO-SOCIJALNO VIJEĆE
ZA PODRUČJE KANTONA SARAJEVO**

26.10.2016.
02
04 Belovic
Jurec S.

PREDMET: Nacrt Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo, mišljenje, traži se.-

Shodno odredbama člana 3. stav (3) Uredbe o postupku i načinu pripremanja, izrade i dostavljanja propisa („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 38/11), u prilogu akta vam dostavljamo Nacrt Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo sa obrazloženjem, radi davanja mišljenja.

S poštovanjem,

Prilog:

- kao u tekstu.



MINISTAR
Mulabdić
Vedran Mulabdić



"NACRT"

Na osnovu čl. 12. stav 1. tačka a) i 18. stav 1. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04 i 06/13), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj _____, donijela je

ZAKON

O POLICIJSKIM SLUŽBENICIMA KANTONA SARAJEVO

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

POGLAVLJE I - OPŠTE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

Ovim zakonom regulišu se policijska ovlaštenja i radno-pravni status policijskih službenika Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Kanton).

Član 2. (Policijski službenici)

- (1) Ovaj zakon primjenjuje se na policijske službenike zaposlene u Upravi policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: policijski organ).
- (2) Policijski službenici su oni zaposlenici policijskog organa iz stava (1) ovog člana koji su ovlašteni da primjenjuju policijska ovlaštenja propisana ovim zakonom i postupaju kao ovlaštena službena lica prema zakonima o krivičnom postupku i drugim zakonom u Bosni i Hercegovini.
- (3) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na policijske službenike koji su privremeno eksterno premješteni u drugi policijski organ u Bosni i Hercegovini u mjeri u kojoj to nije regulisano drugim zakonima.
- (4) Radna mjesta policijskih službenika propisuju se prema zakonu kojim se uspostavlja policijski organ, te propisima donesenim na osnovu tog zakona.

Član 3. (Osnove za rad)

- (1) Rad policijskih službenika zasniva se na Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavu Kantona i na zakonima i drugim propisima koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini, Federaciji Bosne i Hercegovine i Kantonu.

- (2) U vršenju svojih dužnosti policijski službenik djeluje na nepristrasan i zakonit način vođen javnim interesom da služi i pomaže javnosti, promovirajući razvoj i očuvanje demokratske prakse u skladu sa zaštitom ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Član 4.

(Nacionalna i spolna zastupljenost)

- (1) Struktura policijskih službenika u policijskom organu odražava nacionalni sastav stanovništva na teritoriji koju obuhvata Kanton prema popisu stanovništva iz 1991.godine.
- (2) Policijski organ promovira ravnopravnu zastupljenost žena i muškaraca u strukturi policijskih službenika.
- (3) Gramatička terminologija korištenja muškog roda u ovom zakonu podrazumijeva uključivanje oba roda.

Član 5.

(Policijske oznake i uniforma)

- (1) Policijskom službeniku službenu policijsku iskaznicu i policijsku značku izdaje policijski komesar.
- (2) Policijski službenici nose jedinstvene uniforme u Federaciji Bosne i Hercegovine u skladu sa članom III. 4. (a) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.
- (3) Vezano za izgled, dijelove, boju i oznake policijske uniforme primjenjuje se propis o jedinstvenoj policijskoj uniformi u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, kao i drugi važeći propisi. Zbog specifične prirode određenih zadataka i zbog specifičnih geografskih i klimatskih uslova i u skladu sa prihvaćenim policijskim standardima, određeni policijski zadaci se mogu vršiti u civilu ili u posebnoj službenoj odjeći i sa odgovarajućom opremom. Pomenute policijske zadatke i posebnu službenu odjeću i opremu određuje policijski komesar.
- (4) Ministar unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: ministar) će na prijedlog policijskog komesara donijeti provedbene propise koji propisuju izgled, dijelove i boju posebne uniforme i dopunskih dijelova uniforme, tehničke karakteristike, mjere sigurnosti kod proizvodnje transporta skladištenja i zaduživanja policijske uniforme i dopunskih dijelova uniforme.
- (5) Vlada Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Vlada Kantona) propisuje oblik službene policijske iskaznice i značke za policijske službenike iz člana 2., stav (1) ovog zakona, pri čemu policijska značka mora biti jasno prepoznatljiva javnosti kao policijska oznaka.

Član 6.

(Držanje i nošenje oružja)

Policijski službenik drži i nosi oružje i municiju u skladu sa ovim zakonom i pravilnikom koji donosi ministar na prijedlog policijskog komesara.

DIO DRUGI - POLICIJSKE OVLAŠTI

POGLAVLJE I - OSNOVNI PRINCIPI

Član 7.

(Obaveza identifikacije)

- (1) Prije nego što policijski službenik počne primjenjivati policijsko ovlaštenje obavezan je da se identifikira pokazivanjem službene policijske iskaznice ili policijske značke.
- (2) U izuzetnim slučajevima, kada identifikiranje iz stava (1) ovog člana može ugroziti sigurnost policijskog službenika ili drugog lica ili dovesti u pitanje postizanje zakonitog cilja koji opravdava primjenu policijskog ovlaštenja, policijski službenik može se identifikirati na drugi način ili odgoditi identifikaciju.
- (3) Čim okolnosti iz stava (2) ovog člana prestanu, policijski službenik identifikira se na način iz stava (1) ovog člana.

Član 8.

(Primjena policijskih ovlaštenja)

- (1) Primjena policijskih ovlaštenja mora biti prikladna i proporcionalna potrebi radi koje se poduzima.
- (2) Policijska ovlaštenja primjenjuju se sredstvima kojima se može postići zakonit cilj sa najmanje štetnih posljedica i u najkraćem vremenu.

Član 9.

(Način primjene policijskih ovlaštenja)

- (1) Policijski službenik primjenjuje policijska ovlaštenja prema vlastitoj odluci u skladu sa zakonom i drugim propisima, kao i na osnovu zakonite naredbe nadređenog policijskog službenika ili nadležnog organa.
- (2) Policijski službenik neće izvršiti naredbu nadređenog policijskog službenika ukoliko bi time učinio krivično djelo po krivičnom zakonodavstvu u Bosni i Hercegovini. Policijski službenik će odmah usmeno upoznati nadređenog službenika da je izdana naredba protivna zakonskim odredbama, te ukoliko ponovi naredbu podnijeti izvještaj o neizvršavanju naredbe svom neposredno nadređenom službeniku, odnosno višem nadređenom službeniku ukoliko je naredba izdata od neposredno nadređenog policijskog službenika.
- (3) Ukoliko naredba bude ponovljena, bez obzira na okolnosti iz stava (2) ovog člana, policijski službenik **neće postupiti po naredbi, te će svoj pismeni izvještaj o nepostupanju** dostaviti organizacionoj jedinici nadležnoj za unutrašnju kontrolu.

POGLAVLJE II - POJEDINA POLICIJSKA OVLAŠTENJA

Član 10.

(Policijska ovlaštenja propisana ovim zakonom)

Pored dužnosti i ovlaštenja propisanim zakonima koji regulišu oblast krivičnog postupka u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: ZKP) i drugim propisima, policijskim službenicima, odnosno policijskom organu radi sprečavanja krivičnih djela, prekršaja i održavanja javnog reda i mira, ovim zakonom daju se sljedeća policijska ovlaštenja:

- a) provjera i utvrđivanje identiteta lica i identifikacija stvari;
- b) pozivanje i obavljanje službenog razgovora;
- c) privođenje;
- d) potraga za licima i stvarima;
- e) privremeno ograničavanje slobode kretanja;
- f) davanje upozorenja i izdavanje naredbi;
- g) privremeno oduzimanje predmeta;
- h) privremeno korištenje tuđih vozila i komunikacijskih sredstava;
- i) pregled lica, stvari i prijevoznih sredstava;
- j) audio i videosnimanje na javnim mjestima;
- k) upotreba sile;
- l) obrada ličnih podataka i vođenje evidencija;
- m) zaprimanje prijava.

Odjeljak A. Provjera i utvrđivanje identiteta lica i identifikacija stvari

Član 11.

(Ovlaštenje provjere identiteta lica)

- (1) Policijski službenik ovlašten je da izvrši provjeru identiteta lica:
 - a) koje predstavlja prijetnju drugom licu ili javnom redu ili sigurnosti koja zahtijeva policijsku akciju;
 - b) koje se pregleda ili protiv koga su poduzete druge mjere ili radnje propisane zakonom;
 - c) koje je zatečeno u objektu ili drugim prostorijama ili u vozilu koje se pregleda, ukoliko je provjera identiteta neophodna;
 - d) koje je zatečeno na području ili u objektu u kojem je sloboda kretanja privremeno ograničena, ukoliko je provjera identiteta neophodna;
 - e) koje načinom na koje se ponaša izaziva sumnju da je učinilac krivičnog djela, prekršaja ili drugog zabranjenog ponašanja, ili da ga namjerava učiniti, ili koja svojom fizičkom pojavom liči licu za kojim se traga;
 - f) koje je zatečeno na mjestu gdje je iz sigurnosnih razloga neophodno utvrditi identitet svih lica ili grupe lica;
 - g) koja bez opravdanog razloga prikuplja podatke o štićenom licu, objektu ili prostoru u kojem se štićeno lice nalazi.
- (2) Policijski službenik će obavijestiti lice iz stava (1) ovog člana o razlozima zbog kojih je potrebna provjera njegovog identiteta.

Član 12.
(Načini provjere identiteta)

- (1) Provjera identiteta lica vrši se uvidom u njegovu ličnu kartu ili drugu javnu ispravu koja sadrži njegovu fotografiju i njegov potpis.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, provjera identiteta može se izvršiti i na osnovu izjave drugog lica čiji je identitet utvrđen.
- (3) Kada je neophodno, provjera identiteta lica može uključivati i provjeru boravišta ili prebivališta tog lica.

Član 13.
(Ovlaštenje utvrđivanja identiteta)

- (1) Ovlaštenje utvrđivanja identiteta primjenjuje se prema licu koje ne posjeduje ispravu iz člana 12. stav (1) ovog zakona, ili ukoliko postoji sumnja u vjerodostojnost te isprave. Identitet se utvrđuje metodama i sredstvima kriminalističke tehnike, uključujući lični opis, registracionu fotografiju, daktiloskopiranje, te drugim odgovarajućim metodama i sredstvima.
- (2) Radi utvrđivanja identiteta lica policijski organ je ovlašten da javno objavi fotorobot, crtež, snimak ili opis tog lica.
- (3) Ako ne postoji mogućnost utvrđivanja identiteta na drugi način, policijski organ ovlašten je da objavi fotografiju lica koje nije sposobno dati svoje lične podatke ili leša nepoznatog lica.

Član 14.
(Ovlaštenje identifikacije stvari)

- (1) Ovlaštenje identifikacije stvari primjenjuje se kada je neophodno utvrditi karakteristike i specifične osobine tih stvari, kao i odnos nekog lica ili događaja prema tim stvarima.
- (2) Policijski organ ovlašten je da javno objavi sliku, crtež, snimak ili opis stvari ukoliko je to od značenja za uspješno provođenje postupka identifikacije tih stvari.

Odjeljak B. Obavljanje razgovora

Član 15.
(Ovlaštenje pozivanja i obavljanje razgovora)

- (1) Kad god postoji zakonit razlog policijski službenik može pozvati lice da dođe u službene prostorije policijskog organa radi službenog razgovora.
- (2) Službeni razgovori se obavljaju u vremenu između 06,00 sati i 21,00 sat i ne mogu trajati duže od šest sati.
- (3) Poziv na službeni razgovor mora sadržavati: ime i prezime lica koje se poziva, naziv organizacione jedinice policijskog organa koji upućuje poziv na razgovor, mjesto,

datum, vrijeme i razlog pozivanja i u kom svojstvu se poziva, te upozorenje da će lice koje se poziva biti prisilno dovedeno ukoliko se na odgovarajući način ne odazove pozivu, a blagovremeno je izvršena dostava poziva pozvanom licu.

- (4) U izuzetnim slučajevima, policijski službenik je ovlašten lice pozvati usmeno ili putem odgovarajućeg telekomunikacijskog sredstva, pri čemu je dužan priopćiti razlog pozivanja, kao i upozoriti na mogućnost da bude **privedeno** o čemu sačinjava službenu zabilješku. Uz saglasnost tog lica, policijski službenik ga može prevesti do službenih prostorija.
- (5) Obavljena dostava poziva iz stava (3) ovog člana potvrđuje se dostavnicom.

Odjeljak C. Privođenje

Član 16.

(Ovlaštenje za privođenje)

- (1) Policijski službenik vrši privođenje lica na osnovu pismenog naloga nadležnog organa.
- (2) Bez pisanog naloga nadležnog organa policijski službenik može u službene prostorije policijskog organa privesti lice:
 - a) čiji je identitet potrebno utvrditi, kada nema drugog načina;
 - b) za kojim je službeno pokrenuta potraga;
 - c) kada se ne odazove pozivu za razgovor iz člana 15. ovog zakona.
- (3) Privođenje iz stava (2) ovog člana može trajati onoliko dugo koliko je neophodno za izvršenje policijske radnje, a najduže šest sati.

Odjeljak D. Potraga za licima i stvarima

Član 17.

(Ovlaštenje **potrage za licima i stvarima** i oglašavanje)

- (1) Policijski službenici ovlašteni su da provode mjere potrage za licima i stvarima.
- (2) Potraga se pokreće za lice čiji je nestanak prijavljen ili koje se traži u skladu sa zakonom.
- (3) Policijski organ poduzima oglašavanje i radnje potrage kako bi se:
 - a) utvrdilo boravište ili prebivalište lica u skladu sa zakonom,
 - b) utvrdio identitet lica koje nije u stanju dati svoje lične podatke ili identitet leša lica čiji se lični podaci ne mogu utvrditi,
 - c) pronašao određeni predmet koji se traži.
- (4) Oglašavanje iz stava (3) ovog člana se vrši elektronskim putem unosom podataka o potragama za licima i stvarima.

Odjeljak E. Privremeno ograničenje slobode kretanja

Član 18.

(Ovlaštenje za privremeno ograničenje slobode kretanja)

- (1) Policijski službenik može privremeno ograničiti slobodu kretanja lica na određenom području ili u određenom objektu kada je to prijeko potrebno kako bi se spriječilo učinjenje krivičnih djela, prekršaja ili drugog zabranjenog ponašanja, ili kako bi se spriječilo ugrožavanje javnog reda i mira i bezbjednosti ili osiguranje štićenih lica, objekata ili prostora.
- (2) Privremeno ograničenje slobode kretanja ne može se nastaviti nakon postizanja cilja zbog kojeg je bilo primijenjeno, a ni u kom slučaju ne može trajati duže od šest sati bez službenog odobrenja koje donosi ovlašteni policijski službenik policijskog organa.

Član 19.

(Radnje kojima se vrši potraga i ograničenja slobode kretanja)

Mjere potrage iz člana 17. ovog zakona i privremeno ograničenje slobode kretanja iz člana 18. ovog zakona provode se kriminalističko-taktičkim radnjama (potraga, pregled određenih zgrada i prostorija, zasjeda, racija, djelomična i potpuna blokada saobraćaja i drugih površina i dr.).

Odjeljak F. Davanje upozorenja i izdavanje naredbi

Član 20.

(Ovlaštenje davanja upozorenja)

Policijski službenik upozorit će lica koje svojim ponašanjem, djelovanjem ili propuštanjem može ugroziti svoju ili sigurnost drugih lica ili imovine, prekršiti zakon, odnosno u slučaju da postoje osnovi sumnje da bi to lice moglo učiniti ili izazvati drugo lice da učini krivično djelo ili prekršaj, radi sprječavanja preduzimanja takvih radnji.

Član 21.

(Ovlaštenje za izdavanje naredbi)

- (1) Naredbe se izdaju radi:
 - a) otklanjanja opasnosti po vlastiti život i život i ličnu bezbjednost građana;
 - b) otklanjanja opasnosti po imovinu;
 - c) sprečavanja izvršenja krivičnih djela **ili prekršaja**, otkrivanja krivičnih djela **ili prekršaja**, pronalaženja i hvatanja učinilaca krivičnih djela **ili prekršaja**, otkrivanja i obezbjeđenja tragova krivičnih djela **ili prekršaja** i predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom **ili prekršajnom** postupku;
 - d) održavanja javnog reda i mira ili uspostavljanja narušenog javnog reda i mira;
 - e) onemogućavanja pristupa ili zadržavanja u prostoru ili objektu gdje to nije dozvoljeno;
 - f) vršenja kontrole i regulisanja saobraćaja na putevima u skladu sa zakonom.

- (2) Upozorenja iz člana 20. ovog zakona i naredbe izdaju se usmenim ili pisanim putem ili na drugi odgovarajući način (optičkim ili zvučnim signalima, rukom itd).

Odjeljak G. Privremeno oduzimanje predmeta

Član 22.

(Ovlaštenje za privremeno oduzimanje predmeta)

- (1) Policijski službenik privremeno oduzima predmet:
- a) kada je oduzimanje predmeta predviđeno ZKP-om ili drugim zakonom;
 - b) kada je to neophodno radi zaštite javne sigurnosti;
 - c) koji je u posjedu lica koje je lišeno slobode i koje taj predmet može upotrijebiti za samoozljeđivanje, napad na drugo lice ili bijeg.
- (2) Policijski službenik obavezan je izdati potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta. Potvrda mora sadržavati: karakteristike oduzetog predmeta koje ga razlikuju od ostalih predmeta, podatke o licu od kojeg je predmet oduzet, te ime i prezime, podatke sa policijske značke i potpis policijskog službenika koji je izvršio oduzimanje.
- (3) Ako lice odbije potpisati potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta, policijski službenik će to zabilježiti na potvrdi.

Član 23.

(Postupanje sa privremeno oduzetim predmetima)

- (1) Kada, s obzirom na karakteristike predmeta, čuvanje privremeno oduzetih predmeta u prostorijama policijskog organa nije moguće, ili je povezano sa znatnim poteškoćama, privremeno oduzeti predmeti mogu se pohraniti ili osigurati na drugi odgovarajući način sve dok nadležni organ ne donese odgovarajuću odluku.
- (2) Kada razlozi za privremeno oduzimanje predmeta prestanu da postoje privremeno oduzeti predmet bit će vraćen licu od kojeg je bio oduzet, ukoliko nije drugačije određeno zakonom ili odlukom nadležnog organa.
- (3) Vlada Kantona donosi propis o smještaju, čuvanju i postupanju sa privremeno oduzetim predmetima.

Odjeljak H. Korištenje tuđih vozila i komunikacijskih sredstava

Član 24.

(Ovlaštenje korištenja tuđih vozila i sredstava komunikacije)

- (1) Radi potjere ili lišenja slobode učinilaca krivičnog djela, kao i radi prevoženja žrtve krivičnog djela, prirodne nepogode ili druge nesreće do najbliže bolnice, policijski službenik može koristiti odgovarajuće tuđe vozilo i komunikacijsko sredstvo o čemu naknadno izdaje potvrdu. Policijski službenik može koristiti to vozilo ili komunikacijsko sredstvo isključivo dok se službena radnja ne okonča.

- (2) Vlasnik ili korisnik vozila ili komunikacijskog sredstva iz stava (1) ovog člana ima pravo na naknadu stvarne štete ako je pričinjena upotrebom njegove imovine.
- (3) Štetu iz stava (2) ovog člana nadoknađuje Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: ministarstvo) u skladu sa važećim zakonima i pravilnikom o naknadi štete koji donosi ministar na prijedlog policijskog komesara.
- (4) U toku vršenja službenih zadataka policijski službenik ima pravo na besplatni javni prevoz i osiguranje putnika u javnom prevozu.

Odjeljak I. Pregled lica, predmeta i prometnih sredstava

Član 25.

(Ovlaštenje za pregled lica i prevoznih sredstava)

- (1) Policijski službenik ovlašten je da izvrši pregled lica, predmeta koje lice nosi sa sobom i saobraćajnog sredstva kada je to neophodno radi pronalaženja predmeta koji nisu dozvoljeni za nošenje u prostoru ili objektu ili koji bi mogli biti iskorišteni za napad na drugo lice ili samoozljeđivanje.
- (2) Pregled lica u svrhu iz stava (1) ovog člana obuhvata uvid u sadržaj njegove odjeće i obuće.
- (3) Pregled saobraćajnog sredstva u svrhu iz stava (1) ovog člana obuhvata pregled svih otvorenih i zatvorenih prostora, saobraćajnog sredstva i predmeta koji se njime prevoze.
- (4) Pregled predmeta koje lice nosi sa sobom obuhvata pregled predmeta koji su kod lica ili su u njegovoj neposrednoj blizini, ili predmeta lica po čijem se nalogu i u čijoj se pratnji prevoze.
- (5) Pregled lica obavlja lice istog spola, izuzev u slučajevima kada je neophodan hitan pregled lica kako bi mu se oduzelo oružje ili drugi predmeti kojima se može izvesti napad na drugo lice ili samopovređivanje.
- (6) Prilikom pregleda policijski službenik može koristiti tehnička pomagala i/ili službene pse.

Odjeljak J. Snimanje na javnim mjestima

Član 26.

(Audio i video snimanje na javnim mjestima)

- (1) Radi sprečavanja krivičnih djela, činjenja prekršaja ili radi održavanja reda i sigurnosti policijski organ može **na javnim mjestima** vršiti audio i videosnimanje lica ili grupe lica, okruženja i svake druge okolnosti ili predmeta.
- (2) Uređaji za audio i video snimanje na javnim mjestima postavljaju se tako da su javnosti lako uočljivi.

Odjeljak K. Upotreba sile

Član 27.

(Ovlaštenje za upotrebu sile)

- (1) Policijski službenik može upotrijebiti silu samo kada je to neophodno potrebno i isključivo u mjeri potrebnoj radi ostvarenja zakonitog cilja, u skladu sa stavom (3) ovog člana.
- (2) Ukoliko nije drugačije određeno ovim zakonom, sredstva sile su: fizička sila uključujući borilačke vještine, palica, sredstava za vezivanje, uređaj za prisilno zaustavljanje lica ili vozila, hemijska sredstva, vatreno oružje, službeni psi, službeni konji, vođeni topovi, specijalna vozila, specijalne vrste oružja, eksplozivne naprave i električni uređaji za privremeno onesposobljavanje.
- (3) Sredstva sile iz stava (2) ovog člana mogu se upotrijebiti samo kada je to potrebno za zaštitu ljudskih života, imovine, odbijanje napada, savladavanje otpora, sprečavanje bijega i očuvanja javne bezbjednosti.
- (4) Prije upotrebe bilo kojeg sredstva sile policijski službenik dat će upozorenje, osim ako bi to moglo ugroziti sigurnost policijskog službenika ili drugog lica ili bi bilo očigledno neprimjereno ili nesvrishodno u datim okolnostima.
- (5) Propise o upotrebi sile donosi ministar na prijedlog policijskog komesara.

Član 28.

(Izuzete od upotrebe određenih sredstava sile)

- (1) Fizička sila i palica ne koriste se prema djeci, starijim licima, vidno invalidnim licima uključujući lica koja su očigledno bolesna, kao ni prema ženama koje su očigledno trudne, osim ako ta lica izravno ugrožavaju život policijskog službenika, svoj život ili život drugih lica.
- (2) Vatreno oružje i specijalne vrste oružja ne mogu se koristiti samo iz razloga da bi se spriječio bijeg lica, osim ukoliko je to jedini način odbrane od izravnog napada ili opasnosti ili se radi o bijegu lica lišenog slobode ili osuđenog lica koje bježi iz ustanove za izvršavanje krivičnih sankcija.
- (3) Eksplozivne naprave ne mogu se koristiti radi sprečavanja bijega lica.

Član 29.

(Upotreba vatrene oružja)

- (1) Primjenjujući član 8. ovog zakona policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje ako su već upotrijebljena sredstva **sile** bila neefikasna, ili ako upotreba drugih sredstava sile ne garantira uspjeh.
- (2) Policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje ako nema drugog načina da:
 - a) zaštititi sebe ili druge od izravno prijeteće smrtno opasnosti ili ozbiljne ozljede,
 - b) spriječiti učinjenje krivičnog djela koje predstavlja ozbiljnu prijetnju životu ili integritetu lica, liši slobode lice koje predstavlja takvu opasnost i opire se policijskom službeniku.
- (3) Policijski službenik dat će dovoljno vremena da se postupi po njegovom upozorenju, osim ako bi time nastao rizik za njega samoga ili rizik nanošenja ozbiljnih ili

smrtonosnih ozljeda drugim licima, a okolnosti nalažu potrebu za trenutačnom akcijom.

- (4) Upozorenje iz stava (3) ovog člana neće se uputiti ako bi to ugrozilo izvršenje policijskog zadatka.

Član 30.

(Isključenje upotrebe vatrenog oružja)

- (1) Upotreba vatrenog oružja nije dozvoljena ako bi ugrozila živote drugih ljudi, osim ako je to jedini način odbrane sebe ili drugoga od izravnog napada ili opasnosti.
- (2) Upotreba vatrenog oružja nije dozvoljena prema maloljetniku, osim ako je to jedini način odbrane sebe ili drugoga od izravnog napada ili opasnosti.

Član 31.

(Upotreba vatrenog oružja prema vozilima i plovilima)

- (1) Policijski službenik ne smije upotrijebiti vatreno oružje prema vozilu u pokretu, osim ako se to vozilo koristi kao sredstvo izravnog napada za nanošenje povreda policijskim službenicima ili drugim licima, ili ako je to neophodno radi sprečavanja **nanošenja** ozbiljnih ili smrtonosnih povreda pucanjem iz vozila na policijske službenike ili na drugo lice.
- (2) U toku izvršavanja policijskih zadataka na plovnim putevima, policijski službenik ima pravo upotrijebiti vatreno oružje ako se plovilo za kojim se vrši potjera ne zaustavi nakon što mu je upućen vidljiv ili čujan signal da se zaustavi i to sa razdaljine sa koje je nedvojbeno moguće primiti i razumjeti takav signal.

Član 32.

(Izvještaj o upotrebi sile)

- (1) Policijski službenik koji je u toku vršenja dužnosti upotrijebio silu mora sačiniti pismeni izvještaj o upotrebi sile prije kraja smjene u toku koje je došlo do upotrebe sile, te isti podnijeti neposrednom rukovodiocu organizacione jedinice koji uz svoje mišljenje jedan primjerak tog izvještaja prosljeđuje odjeljenju za unutrašnju kontrolu u roku od 24 sata, a u izuzetnim slučajevima u roku od 48 sati od završetka te smjene.
- (2) Ako sam policijski službenik nije u mogućnosti da podnese izvještaj o upotrebi sile, izvještaj podnosi njegov neposredni rukovodilac u roku iz stava (1) ovog člana.
- (3) Zakonitost i pravilnost upotrebe sile od strane policijskog službenika ocjenjuje rukovodilac policijskog organa u roku od osam dana od dana prijema sačinjenog pismenog izvještaja odjeljenja za unutrašnju kontrolu.
- (4) Ako rukovodilac policijskog organa utvrdi da je policijski službenik upotrijebio silu na nezakonit ili nepravilan način, dužan je da odmah preduzme odgovarajuće mjere kako bi utvrdio odgovornost policijskog službenika.
- (5) Policijski službenik oslobađa se odgovornosti ako je silu upotrijebio u granicama svojih ovlaštenja.
- (6) Iznimno od stava (1) ovog člana, policijski službenik koji je upotrijebio samo sredstva za vezivanje prilikom lišenja slobode, privođenja ili sprovođenja lica u svrhu njenog

sigurnog transporta, sastavlja službenu zabilješku i dostavlja je rukovodiocu organizacione jedinice u roku od 24 sata.

Odjeljak L. Obrada ličnih podataka i vođenje evidencija

Član 33.

(Obrada ličnih podataka)

- (1) Policijski službenik, u skladu sa nadležnostima i ovlaštenjima koja su određena ovim zakonom, kao i u skladu sa posebnim propisima, obrađuje informacije, uključujući i lične podatke.
- (2) Prilikom obrade ličnih podataka, policijski službenik postupa u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.
- (3) **Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji ministarstva odredit će se radno mjesto službenika čiji će opis poslova isključivo uključivati poslove zaštite ličnih podataka.**

Član 34.

(Obrada ličnih podataka u policijske svrhe)

- (1) Obrada ličnih podataka u policijske svrhe podrazumijeva obradu ličnih podataka koju vrši policijski organ radi sprečavanja i suzbijanja kriminala i održavanja javnog reda. Pravo pristupa i obrade podataka iz evidencije policijskog organa ima samo zaposleni na osnovu posebnog ovlaštenja kada je to neophodno za izvršavanje poslova policijskog organa.
- (2) Prilikom obrade ličnih podataka u policijske svrhe, policijski organ je:
 - a) dužan da vodi evidenciju o svim zbirkama ličnih podataka i prijavi ih Agenciji za zaštitu ličnih podataka u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka;
 - b) dužan da vodi ove podatke odvojeno od drugih informacija;
 - c) ovlašten, ukoliko je to neophodno u policijske svrhe, da kombinuje lične podatke obrađivane za druge svrhe;
 - d) dužan da ograniči sakupljanje ličnih podataka koji se odnose na rasno porijeklo nosioca podataka, njegovo vjersko uvjerenje, seksualno opredjeljenje, političko mišljenje ili pripadnost određenim pokretima ili organizacijama koje nisu zakonom zabranjene. Sakupljanje ovih ličnih podataka može biti sprovedeno samo ako je to neophodno za potrebe određene istrage;
 - e) dužan da lične podatke označava sa gledišta stepena njihove tačnosti i pouzdanosti, a prije svega da razlikuje lične podatke zasnovane na činjenicama od podataka zasnovanih na ličnim mišljenjima i procjenama;
 - f) dužan da stalno i najmanje jednom u tri godine provjerava da li su lični podaci neophodni za određene svrhe i nepotrebne podatke izbriše;
 - g) dužan da osigura da se provjera iz tačke f) stava (2) ovog člana ne sprovodi u slučaju obrade ličnih podataka u svrhu osnovne identifikacije izvršioca

kažnjivih djela (evidencija otisaka prstiju, DNK i dr.) kada se brisanje podataka sprovodi po isteku pet godina od dana smrti izvršioca;

- h) obavezan osigurati da se provjera i brisanje ne sprovodi u slučaju da je lični podatak stavljen u dokumentaciju koja nije automatizovano vođena i kada se postupa po pravilima arhivske službe;
 - i) ograničen da ne može vršiti obradu ličnih podataka preko obrađivača.
- (3) Za potrebe ispunjavanja obaveza iz stava (2) ovog člana, organi koji učestvuju u krivičnom postupku dužni su da pruže blagovremeno informacije o pravosnažnim odlukama i zastarjelosti krivičnih djela.

Član 35.

(Korištenje ličnih podataka)

- (1) Lični podaci obrađeni u skladu sa odredbom člana 34. ovog zakona koriste se ako je to:
- a) neophodno za ispunjavanje zadataka policijskog organa;
 - b) neophodno za ispunjenje obaveza iz međunarodnog ugovora koji je zaključila Bosna i Hercegovina i za ispunjenje obaveza u okviru međunarodnih organizacija Europol i Interpol;
 - c) zakonom određeno;
 - d) u interesu nosioca podataka ako je on dao saglasnost i ako je tu saglasnost moguće predvidjeti;
 - e) neophodno da se izbjegne ozbiljna i neposredna opasnost.
- (2) Lični podaci dostavljaju se na osnovu zahtjeva u kojem je potrebno navesti podatke o podnosiocu zahtjeva, razlogu i svrsi za koju lični podaci treba da budu predati.
- (3) Podaci se mogu dostaviti i bez zahtjeva ako dostavljanje proizlazi iz zakona, međunarodnog ugovora, ili se radi o dostavljanju za potrebe međunarodnih organizacija Europol i Interpol, kao i u slučaju iz stava (1) tačka e) ovog člana.
- (4) Ukoliko je moguće, policijski organ će prilikom svakog dostavljanja ličnih podataka dostaviti i informacije o pravosnažnim odlukama organa, u vezi sa krivičnim postupkom.
- (5) Neistiniti i netačni lični podaci ne mogu biti dostavljeni, a neprovjereni lični podaci moraju biti označeni prilikom predaje i mora biti navedena mjera njihove pouzdanosti.
- (6) Korisnik podataka nije ovlašten za obrađivanje ličnih podataka u drugu svrhu osim za svrhu u koju su podaci bili dostavljeni.
- (7) Izuzetno od stava (6) ovog člana, korisnik podataka može obrađivati lične podatke i u druge svrhe, ako je ispunjen jedan od uslova iz stava (1) ovog člana.

Član 36.

(Prava nosioca podataka)

- (1) Nosioc podataka ima pravo da mu se dostavi informacija u vezi sa obradom njegovih ličnih podataka u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka.

- (2) Policijski organ neće dostaviti informaciju nosiocu podataka, shodno odredbi Glave III Zakona o zaštiti ličnih podataka, ako bi moglo doći do:
 - a) ugrožavanja ispunjenja zadataka policijskog organa u kontekstu krivičnog postupka ili
 - b) ugrožavanja ovlaštenih interesa trećeg lica.
- (3) U slučaju neispunjenja uslova iz stava (1) ovog člana ili u slučaju brisanja ličnih podataka, policijski organ donosi odluku koju pismeno obrazlaže.
- (4) Ako policijski organ ne obrađuje lične podatke koji se odnose na podnosioca zahtjeva ili ako bi sa obrazloženjem odluke o odbijanju zahtjeva moglo doći do ugrožavanja ispunjenja zadataka policijskog organa, podnosilac zahtjeva će biti obaviješten o tome da policijski organ ne obrađuje lične podatke podnosioca zahtjeva.
- (5) Ako je policijski organ dobio lične podatke bez saznanja nosioca podataka, a koje će dalje obrađivati, potrebno je da o tome informiše nosioca podataka u slučaju ako to ne može ugroziti ispunjenje policijskog zadatka ili interese trećih lica.
- (6) Policijski organ obavještava nosioca podataka i druga lica kojima su preneseni podaci o eventualnim ispravkama i brisanju tih podataka, ako se time ne narušava opravdan interes nosioca podataka.

Član 37.

(Obrada ličnih podataka umrlih)

- (1) Pod ličnim podacima smatraju se i podaci koji se odnose na umrla lica.
- (2) Prava nosioca podataka umrlih lica izvršavaju se posredstvom pravnog nasljednika.

Član 38.

(Objavljivanje ličnih podataka)

- (1) Policijski organ ovlašten je da objavi lične podatke u potrebnom obimu, ako je to neophodno za potrebe obezbjeđivanja identiteta lica i potrage za traženim licima i stvarima.
- (2) Obrada ličnih podataka, prema odredbama ovog zakona, ne podliježe obavezama propisanim Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji BiH.

Član 39.

(Evidencije)

- (1) Policijski organ, u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, vodi slijedeće **evidencije i registre**:
 - a) Evidencija o licima koja su lišena slobode,
 - b) Evidencija o krivičnim djelima, licima za koje postoje osnovi sumnje da su počinili krivična djela, oštećenim licima, kao i izvještajima o počinjenim krivičnim djelima – krivični upisnik,
 - c) Evidencija izdatih prekršajnih naloga.

- d) Evidencija prekršajnih prijava,
 - e) Registar potraga za licima,
 - f) Registar potjernica,
 - g) Evidencija o provjeri identiteta,
 - h) Evidencija o licima kojima je utvrđen identitet,
 - i) Evidencija o operativnim izvorima informacija,
 - j) Evidencija događaja,
 - k) Evidencija upotrebe sile,
 - l) Evidencija žalbi,
 - m) Evidencija unutrašnjih istraga,
 - n) Registar dovedenih lica,
 - o) Evidencija uručenih poziva,
 - p) Evidencija daktiloskopskog vještačenja,
 - r) Evidencija sinjaletički obrađenih lica,
 - s) Evidencija poligrafskih ispitivanja,
 - t) Evidencija privremeno oduzetih predmeta,
 - u) Evidencija videonadzora,
 - v) Evidencija javljanja osuđenih lica koje koriste vanzavodske pogodnosti,
 - z) Evidencija napada na ovlaštena službena lica,
 - aa) Evidencija o asistencijama,
 - bb) Evidencija lica kojima je izrečena zaštitna mjera zabrane pristupa određenim sportskim priredbama,
 - cc) Upisnik saobraćajnih nezgoda,
 - dd) Evidencija isključenih vozila iz saobraćaja,
 - ee) Evidencija isključenih vozača iz saobraćaja,
 - ff) Evidencija automatskog sistema za identifikaciju otisaka prstiju i dlanova. AFIS.
- (2) Uz evidencije **i registre** iz stava (1) ovog člana, policijski organ može radi efikasnog obavljanja poslova voditi druge evidencije koje ne sadrže lične podatke u skladu sa članom 33. ovog zakona.
- (3) Evidencije **i registri** iz stava (1) ovog člana se vode u pisanom ili elektronskom obliku.
- (4) Propis o sadržaju i načinu vođenja evidencija **i registara** iz stava (1) ovog člana donosi ministar na prijedlog policijskog komesara.

Odjeljak M. Zaprimanje prijava

Član 40.

(Dužnost zaprimanja prijava)

Policijski službenik ovlašten je i obavezan zaprimiti i evidentirati prijave **u propisanim evidencijama i registrima** o učinjenim krivičnim djelima, prekršajima i drugim događajima od interesa za javni red i mir.

DIO TREĆI -RADNI ODNOSI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

POGLAVLJE I - DUŽNOSTI I PRAVA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Odjeljak A. Dužnosti

Član 41.

(Opšte dužnosti policijskih službenika)

- (1) Policijski službenik pri vršenju svojih dužnosti rukovodit će se opštim interesom, te naročito služiti i pomagati javnosti.
- (2) Policijski službenik bit će nepristrasan, te će izbjegavati aktivnosti ili propuste koji su nespojivi sa dužnostima ili koji krše dužnosti regulirane ovim zakonom.
- (3) Policijski službenik uvijek će se uzdržavati od javnog ispoljavanja političkih uvjerenja, a od javnog ispoljavanja vjerskih uvjerenja dok je na dužnosti.
- (4) Policijski službenik neće tražiti niti prihvatati za sebe ili svoje srodnike bilo kakvu dobit, korist, uslugu ili kakvu drugu naknadu, osim onih dozvoljenih ovim zakonom.
- (5) Policijski službenik neće zauzimati nekretnine koje su u vlasništvu izbjegle ili raseljene osobe, niti će zauzimati stan za koji je izbjegla ili raselja osoba pravno utemeljeno zatražila povrat stanarskog prava, niti će zauzimati stan pod upravom organa zaduženog za stambena pitanja, a koji bi se trebao koristiti u svrhu alternativnog smještaja.
- (6) Policijski službenik će i tokom i izvan radnog vremena djelovati na način koji odgovara interesu i ugledu policijskog organa.
- (7) Policijski službenik će se pridržavati zakonito izdatih naredbi po hijerarhijskoj liniji rukovođenja kao i svih drugih dužnosti propisanih ovim zakonom i podzakonskim aktima.
- (8) Policijski službenik u vršenju svojih zadataka će se rukovoditi principima utvrđenim u etičkom kodeksu za policijske službenike koji donosi policijski komesar.
- (9) **Policijski službenik je dužan da poslove i zadatke provođenja zakona, zaštite života i lične sigurnosti građana, sprečavanja izvršenja krivičnih djela i hvatanja njihovih počinitelaca, kao i poslove i zadatke održavanja javnog reda i mira, vrše u svakoj prilici bez obzira da li se nalaze na službenoj dužnosti i da li im je to posebno stavljeno u zadatak.**

Član 42.

(Zdravstveni pregledi)

- (1) Policijski službenik je dužan da se podvrgne redovnom ili periodičnom zdravstvenom pregledu koje organizuje policijski organ u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi, u cilju utvrđivanja opšte i posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova i zadataka policijskih službenika.
- (2) U izuzetnim slučajevima, na obrazložen prijedlog neposrednog rukovodioca, rukovodilac policijskog organa može policijskog službenika uputiti na vanredni zdravstveni pregled uz pribavljeno mišljenje nadležne zdravstvene ustanove.
- (3) Policijski službenik je dužan da se podvrgne vanrednom zdravstvenom pregledu.

- (4) Izuzetno, policijskom službeniku će se omogućiti psihofizički pregled psihologa nakon upotrebe sredstava fizičke sile, a obavezno se šalje na psihofizički pregled psihologa nakon upotrebe vatrenog oružja ili učešća u visokorizičnim akcijama.
- (5) Kriterij i način utvrđivanja zdravstvene sposobnosti policijskih službenika iz st. (1) i (2) ovog člana **i kandidata koji se upućuju na ljekarski pregled iz člana 58. ovog zakona**, kao i druga pitanja koja se odnose na zdravstveni pregled policijskog službenika i psihofizički pregled iz stava (4) ovog člana, pravilnikom utvrđuje ministar na prijedlog policijskog komesara i u saradnji sa ovlaštenom zdravstvenom ustanovom.

Član 43.

(Obaveza čuvanja tajnosti podataka)

- (1) Policijski službenik će čuvati kao tajne sve povjerljive podatke i materijale do kojih dođe, osim kada zakonske odredbe zahtijevaju drugačije.
- (2) Na prijedlog policijskog komesara, ministar donosi propis o rukovanju podacima koji su određeni kao tajni, a koje koristi policijski organ, te određuju procedure za određivanje tajnosti, stepena tajnosti i pristup tajnim podacima u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka.
- (3) Policijski komesar može iz valjanog razloga ili po zahtjevu ovlaštenog organa osloboditi sadašnjeg ili bivšeg policijskog službenika obaveze čuvanja tajnosti podataka u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka.
- (4) Obaveza čuvanja tajnih podataka i materijala iz stava (1) ovog člana se nastavlja i nakon prekida radnog odnosa policijskog službenika.

Član 44.

(Nespojivost)

- (1) Policijski službenik ne može zauzimati položaj, vršiti funkciju ili aktivnost nespojivu sa njegovim službenim dužnostima, a posebno:
 - a) ne može vršiti **javnu izbornu dužnost niti biti nosilac bilo kakve izvršne funkcije** koja podrazumjeva imenovanje od strane **bilo kojeg tijela** vlasti na bilo kojem nivou u Bosni i Hercegovini, osim imenovanja na poziciju rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskih organa u Bosni i Hercegovini;
 - b) ne može obavljati nikakvu dodatnu aktivnost uz naknadu osim naučnog i pedagoškog rada, rada u umjetničkim, sportskim, humanitarnim i drugim organizacijama čija djelatnost nije u sukobu sa interesima službe. uz prethodno odobrenje policijskog komesara;
 - c) ne može biti član političke stranke niti slijediti uputstva političkih stranaka, niti biti predložen od političke stranke za imenovanje na bilo koju izvršnu funkciju, niti u policijskoj uniformi prisustvovati skupovima političkih stranaka ili drugim političkim skupovima, osim ukoliko je na dužnosti;
 - d) ne može davati javne izjave niti na drugi način javno komentirati rad policijskog organa bez odobrenja policijskog komesara.

- (2) Policijskom službeniku prestaje radni odnos kada se prijavi kao kandidat za **javnu izbornu dužnost ili od trenutka kad je imenovan na izvršnu funkciju unutar bilo kojeg tijela vlasti u Bosni i Hercegovini ili od trenutka kada je utvrđeno da je predložen od političke stranke za imenovanje za bilo koju izvršnu funkciju**, osim imenovanja na poziciju rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskih organa u Bosni i Hercegovini, o čemu će policijski komesar donijeti rješenje.
- (3) Po **sticanju statusa** policijskog službenika, policijski službenik, u skladu sa ovim zakonom, daje sve informacije o funkcijama i djelatnostima koje vrši, kao i podatke o imovini kojom raspolaže **u formi izjave ovjerene od strane nadležnog organa, a u skladu sa važećim propisima**.
- (4) Svi podaci iz ovog člana pohranjuju se u kadrovskoj evidenciji policijskog organa u skladu sa važećim zakonima i propisima o zaštiti osobnih podataka.

Odjeljak B. Prava

Član 45.

(Prava policijskih službenika)

Policijski službenik ima pravo:

- a) na stalni radni odnos do trenutka dok se ne steknu uslovi za penzionisanje, ako nije drugačije regulirano ovim zakonom;
- b) na odmor kako je određeno ovim zakonom;
- c) na nagrađivanje za dužnosti i obavljanje poslova kako je određeno ovim zakonom i odgovarajućim propisima;
- d) na plaću, dodatke, naknade i druga primanja u skladu sa ovim zakonom i drugim odgovarajućim propisima;
- e) na napredovanje u karijeri i profesionalni razvoj kroz obuku i na drugi način u skladu sa zakonom;
- f) na osnivanje i učlanjivanje u sindikat ili profesionalno udruženje u skladu sa zakonom;
- g) na fer i pravično postupanje, bez obzira na: spol, rasu, nacionalno ili društveno porijeklo, religiju, entitetsko državljanstvo, mjesto stanovanja, političko ili drugo uvjerenje, dob, imovinski, bračni ili drugi status;
- h) da nadređeni i podređeni postupaju s njim uz poštivanje ljudskog dostojanstva, te da se nepotrebno ne dovodi u fizičku opasnost.

Odjeljak C. Zaštita policijskih službenika

Član 46.

(Zabranjena odnosno neopravdana osnova za otpuštanje ili za umanj enje prava)

- (1) Policijski organ ne može otpustiti policijskog službenika na osnovu njegove privremene nesposobnosti za rad usljed bolesti ili povrede na radu. Povreda koja nastane na putu ka poslu ili sa posla smatra se povredom na radu.
- (2) Na ostvarivanje prava policijskog službenika neće uticati privremena nesposobnosti za rad usljed bolesti ili povrede na radu.

Član 47.
(Pravo na finansijsku pomoć)

- (1) Ako se protiv policijskog službenika pokrene sudski postupak zbog upotrebe sile ili drugih radnji u toku izvršenja zadataka policijskog organa, policijski organ će policijskom službeniku osigurati finansijsku pomoć s ciljem angažovanja branioca i pokrivanja ostalih finansijskih troškova kojima policijski službenik bude izložen u vezi sa postupkom, izuzev ako je policijski službenik djelovao izvan okvira svojih ovlasti ili ako ih je zloupotrijebio po ocjeni policijskog organa.
- (2) Finansijska pomoć će se također, osigurati policijskom službeniku kao oštećenom u postupku za naknadu štete, odnosno njegovoj porodici ako je to prikladno, ukoliko je šteta nanescena u vršenju ili u vezi sa vršenjem zadataka policijskog organa.
- (3) Pod uslovima iz st. (1) i (2) ovog člana policijski organ će osigurati policijskom službeniku finansijsku pomoć i nakon prestanka radnog odnosa, izuzev u slučaju da ima pravo na istu finansijsku pomoć po nekom drugom osnovu.
- (4) Policijski organ će finansijsku pomoć s ciljem angažovanja branioca osigurati i građaninu koji je pomogao policijskom službeniku ako je protiv građanina pokrenut sudski postupak zbog aktivnosti koja je vezana za pruženu pomoć policijskom službeniku.

POGLAVLJE II - UPRAŽNJENA RADNA MJESTA I ZAPOSŁJAVANJE

Odjeljak A. Upražnjena radna mjesta

Član 48.
(Nivoi pristupanja policijskom organu)

- (1) Policijski službenik pristupa policijskom organu:
 - a) u činu policajca - kao prvi nivo pristupanja za kandidate sa najmanje IV stepenom stručne spreme,
 - b) u činu mladeg inspektora - kao drugi nivo pristupanja za kandidate sa najmanje završenim VI stepenom stručne spreme ili prvim ciklusom visokog obrazovanja 180 ECTS studijskih bodova.
- (2) Zapošljavanje policijskih službenika u početne činove iz stava (1) ovog člana obavlja se putem javnog konkursa.

Član 49.

(Utvrdjivanje upražnjenih radnih mjesta za policijske službenike)

- (1) Policijski komesar utvrđuje upražnjena radna mjesta za zapošljavanje za čin policajaca i čin mlađeg inspektora.
- (2) Upražnjena radna mjesta utvrđuju se radi periodičnog zapošljavanja novih policijskih službenika kako bi se održao propisan broj radnih mjesta i održavala operativnost policijskog organa.

Član 50.

(Upražnjena mjesta za čin mlađeg inspektora)

Policijski komesar u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji donosi odluku koliko će radnih mjesta u činu "mlađeg inspektora" biti popunjeno zapošljavanjem novih policijskih službenika i koliko će radnih mjesta biti popunjeno putem unapređenja policijskih službenika sa nižim činom u skladu sa propisom iz člana 78. stav (5) ovog zakona.

Član 51.

(Opšte osnove za zapošljavanje)

- (1) Policijski organ zapošljava najbolje prijavljene kandidate, te osigurava da se kandidati koji ne ispunjavaju uslove isključe iz procesa.
- (2) Zapošljavanje policijskih službenika zasniva se na:
 - a) raspoloživosti radnih mjesta;
 - b) medijskom oglašavanju kampanje zapošljavanja;
 - c) javnom konkursu;
 - d) prethodnom utvrđivanju uslova;
 - e) transparentnom procesu odabira.

Odjeljak B. Uslovi

Član 52.

(Opšti uslovi za kandidate)

(1) Da bi bila zaposlena kao policijski službenik, osoba mora ispunjavati sljedeće opšte uslove:

- a) državljanstvo Bosne i Hercegovine;
- b) životna dob između 18 i 27 godina života za početni čin policajac i do 35 godina života za početni čin mlađi inspektor;
- c) najmanje IV stepen stručne spreme za čin policajca, a najmanje VI stepen stručne spreme ili završen prvi ciklus visokog obrazovanja 180 ECTS bodova za čin mlađeg inspektora;
- d) da je fizički i psihički sposoban za obavljanje policijskih poslova;

- e) da nije otpuštena sa bilo koje pozicije u organima državne uprave, institucije sa javnim ovlaštenjima na svim nivoima u Bosni i Hercegovini ili vojne službe u Bosni i Hercegovini kao rezultat disciplinske sankcije;
 - f) da protiv njega nije pokrenut krivični postupak i da nije izrečena pravosnažna kazna zatvora za krivično djelo, osim za krivična djela protiv bezbjednosti saobraćaja, u skladu sa krivičnim zakonodavstvom;
 - g) da nije odbila da se pojavi pred Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju kao lice optuženo od strane tog tribunala.
- (2) Podatke iz kaznene evidencije pribavlja policijski organ po službenoj dužnosti.

Član 53.
(Posebni uslovi)

- (1) Pored opštih uslova iz člana 52. ovog zakona, kandidat za upošljavanje u policijskom organu mora da ispunjava i posebne uslove:
- a) da nema bezbjedonosnih smetnji shodno utvrđenom stepenu tajnosti za radno mjesto u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka;
 - b) da ima propisane psihofizičke sposobnosti potrebne za obavljanje poslova policijskog službenika, u skladu sa pravilnikom iz člana 42. stav (5) ovog zakona;
- (2) Pored posebnih uslova iz stava (1) ovog člana, rukovodilac može odrediti i druge posebne uslove koje smatra neophodnim zbog prirode posla, a u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji policijskog organa.

Odjeljak C. Zapošljavanje

Član 54.
(Komisija za izbor)

- (1) Policijski organ imenuje Komisiju za izbor koja će sprovesti javni konkurs na način da se osigura pravičnost, transparentnost i kvalitet procesa zapošljavanja. Komisija za izbor sastavljena je od pet članova koju čine:
- a) tri policijska službenika najmanje sa činom samostalnog inspektora, koje postavlja policijski komesar,
 - b) dva državna službenika zaposlena u ministarstvu koji imaju najmanje poziciju stručnog savjetnika, a koji su predloženi od ministra.
- (2) Komisijom za izbor predsjedava policijski službenik sa najvišim činom, odnosno najdužim radnim stažom ukoliko policijski službenici imaju isti čin.
- (3) Komisija za izbor odluke usvaja većinom glasova svih članova.

Član 55.
(Oglašavanje)

- (1) Komisija za izbor objavljuje slobodna radna mjesta putem javnog konkursa na osnovu odluke policijskog komesara o popuni radnih mjesta.

- (2) Konkurs se objavljuje najmanje mjesec dana prije isteka prijavnog roka u najmanje dvije dnevne novine koje se distribuiraju širom Bosne i Hercegovine.
- (3) Konkurs za popunu upražnjenih radnih mjesta sadrži:
 - a) tačan broj slobodnih radnih mjesta za svaki od dva nivoa pristupanja;
 - b) opšte i posebne uslove za zapošljavanje;
 - c) dokumentaciju koju kandidati moraju podnijeti, rok i mjesto prijavljivanja;
 - d) vrste testova koje kandidati polažu;
 - e) trajanje obuke u statusu kadeta;
 - f) trajanje probnog rada;
 - g) druge uslove ako je potrebno.

Član 56.

(Ovlaštenje za donošenje provedbenog propisa)

Sadržaj, rokovi, način i raspored testiranja određuje se propisom koji donosi ministar na prijedlog policijskog komesara. Taj propis sadrži i sistem bodovanja za svaki test.

Član 57.

(Pravila postupka izbora)

- (1) Kandidati koji ispunjavaju opšte i posebne uslove, **izuzev uvjeta koje policijski organ utvrđuje po službenoj dužnosti u toku postupka za izbor**, te koji su podnijeli svu traženu dokumentaciju imaju pravo pristupa testiranju.
- (2) Kandidati koji ispunjavaju uslove iz stava (1) ovog člana testiraju se po navedenom redoslijedu:
 - a) test opšteg znanja;
 - b) test fizičke sposobnosti;
 - c) izuzetno, policijski organ može provesti drugi test (intervju i sl.), koji smatra potrebnim ili opravdanim.
- (3) Kandidat koji ne prođe jedan od testova iz stava (2) ovog člana isključuje se iz daljeg procesa odabira.
- (4) Komisija za izbor:
 - a) utvrđuje sadržaj testova iz stava (2) ovog člana u skladu sa članom 56. ovog zakona, vodeći računa da test uvažava tjelesne sposobnosti uzrokovane različitim biološkim razlikama između muškaraca i žena;
 - b) utvrđuje konačan rezultat za svakog kandidata na osnovu ukupnog zbira rezultata svakog od testova;
 - c) sačinjava i objavljuje listu kandidata koji su pristupili testiranju;
 - d) predlaže kandidate koji imaju najveći broj bodova sa liste iz tačke c) ovog stava, radi upućivanja na osnovnu obuku za kadete u skladu sa oglašenim brojem slobodnih radnih mjesta;
 - e) **obavlja i druge poslove u skladu sa propisom iz člana 56. ovog zakona.**

Član 58.
(Upućivanje kandidata na ljekarski pregled)

- (1) Komisija za izbor u roku od 15 dana od dana posljednjeg testiranja kandidate koji su ostvarili najveći broj bodova upućuje na ljekarski pregled u ovlaštenu zdravstvenu ustanovu određenu propisom iz člana 56. ovog zakona.
- (2) Na ljekarski pregled se upućuje onaj broj kandidata koji odgovara broju oglašениh radnih mjesta.
- (3) Ukoliko neki od kandidata ne prođe ljekarski pregled isključuje se iz procesa odabira, te se na ljekarski pregled upućuje sljedeći kandidat sa najviše ostvarenih bodova.
- (4) Ljekarski pregled kandidata se vrši u skladu sa propisom iz člana 42. stav (5) ovog zakona.

Član 59.
(Obavještenje)

- (1) Komisija za izbor objavljuje na oglasnoj ploči i internet stranici **ministarstva** listu sa rezultatima postignutim na svakom testu kao i konačne rezultate svih kandidata koji su pristupili testovima najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja ocjene zdravstvene sposobnosti kandidata od strane ovlaštene zdravstvene ustanove. Na bodovnoj listi navode se i kandidati koji su uspješno završili testiranje i kandidati koji su predloženi za osnovnu obuku za kadete. Istovremeno sa objavljivanjem bodovne liste objavljuje se i lista kandidata koji nisu pristupili testiranju i koji su isključeni iz daljeg procesa odabira, sa naznačenjem razloga isključenja.
- (2) Kandidat koji je pristupio testiranju iz člana 57. stav (2) ovog zakona ima neometan pristup rezultatima svojih testova na način koji je utvrđen propisom iz člana 56. ovog zakona.

Član 60.
(Žalba na odluku komisije za izbor)

- (1) U roku od osam dana od dana objavljivanja liste iz člana 59. stav (1) ovog zakona, svaki kandidat može izjaviti žalbu policijskom odboru iz člana 120. ovog zakona.
- (2) Kada je žalba iz stava (1) ovog člana podnesena proces odabira se privremeno prekida.
- (3) Tek kada policijski odbor odluči o svim podnesenim žalbama policijski komesar će odobriti konačnu listu kandidata predloženih za osnovnu obuku za kadete.

Član 61.
(Sigurnosne provjere kandidata)

Nakon odobravanja liste predloženih kandidata iz člana 60. stav (3) ovog zakona, kandidati će biti podvrgnuti sigurnosnim provjerama u skladu sa zakonom koji reguliše oblast zaštite tajnih podataka.

Član 62.
(Konačna lista kandidata)

Nakon prijema konačne odluke o sigurnosnim provjerama iz člana 61. ovog zakona Komisija za izbor objavljuje konačnu listu kandidata koji će biti upućeni na osnovnu obuku za kadete.

Član 63.
(Osnovna obuka za kadete)

- (1) Odabrani kandidati pohađaju osnovnu obuku kao kadeti.
- (2) Ministar na prijedlog policijskog komesara usvaja pravilnik kojim se uređuju procedure za osnovnu obuku i obaveze kadeta u toku obuke.
- (3) Kadeti koji se obrazuju za čin mlađeg inspektora imaju različit nastavni plan i program od programa za kadete koji se obrazuju za čin policajca.
- (4) Međusobne obaveze kadeta i policijskog organa uređuju se posebnim ugovorom.

Član 64.
(Isključivanje kadeta i samovoljno napuštanje obuke)

Kadet koji je u skladu sa ovim zakonom upisan na osnovnu obuku, a koji samovoljno napusti obuku ili je isključen sa obuke svojom krivicom, nadoknadit će policijskom organu troškove obuke u skladu sa pravilnikom iz člana 63. stav (2) ovog zakona.

Član 65.
(Ugovor o radu)

- (1) Nakon uspješno okončane obuke iz člana 63. ovog zakona, policijski komesar potpisuje ugovore o radu.
- (2) Oblik i sadržaj ugovora o radu pobliže se određuje propisom koji donosi ministar na prijedlog policijskog komesara.

POGLAVLJE III - RASPOREĐIVANJE

Odjeljak A. Raspored kadeta

Član 66.
(Raspoređivanje)

- (1) Nakon zaključenja ugovora o radu iz člana 65. stav (1) ovog zakona, policijski komesar donosi rješenje o rasporedu kadeta na radno mjesto policajca ili mlađeg inspektora, što se objavljuje na oglasnoj ploči policijskog organa.
- (2) Raspoređeni kadet stupa na dužnost polažući zakletvu.
- (3) Tekst i način polaganja zakletve propisuje Vlada Kantona.

Odjeljak B. Probni rad

Član 67. (Probni rad)

- (1) Po preuzimanju dužnosti policijski službenik je na probnom radu. Probni rad policijskih službenika obuhvata uvođenje u posao i radni period koji ukupno traje 12 mjeseci, osim ako nije drugačije određeno ovim zakonom.
- (2) Neposredno nadređeni policijskog službenika bit će određen kao rukovoditelj-mentor i bit će odgovoran za ocjenjivanje rada po isteku probnog roka. Za vrijeme probnog rada policijski službenik vrši redovne policijske dužnosti i odgovornosti radnog mjesta na koje je raspoređen.
- (3) U slučaju da ocjena rada bude:
 - a) "zadovoljava" ili više - policijski organ potvrđuje zapošljavanje policijskog službenika.
 - b) "ne zadovoljava" - policijski organ otpušta policijskog službenika koji gubi svoj status, bez prava na nadoknadu zbog otpuštanja iz službe. Otpušteni policijski službenik ima pravo podnošenja žalbe policijskom odboru iz člana 120. ovog zakona u roku od osam dana po prijemu rješenja o otpuštanju.

Odjeljak C. Usavršavanje

Član 68. (Usavršavanje)

- (1) Policijski službenici su dužni stalno se stručno osposobljavati i usavršavati.
- (2) Policijski službenici učestvuju u obrazovnim aktivnostima, na kursovima, seminarima i drugim vidovima stručne obuke.
- (3) Prirodu, sadržaj i oblik stručnog usavršavanja za policijske službenike utvrđuje podzakonskim aktom ministar na prijedlog policijskog komesara.

Odjeljak D. Imenovanje i razrješenje policijskog komesara, regulisanje prava iz radnog odnosa u slučaju imenovanja policijskog službenika na mandatnu poziciju u drugi policijski organ u Bosni i Hercegovini

Član 69. (Procedura izbora i imenovanja)

Zakonom o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo kojim se utvrđuje organizacija, rukovođenje i nadležnost policijskog organa, utvrđuje se postupak i nadležno tijelo koje će odabrati i imenovati policijskog komesara, te uslovi i procedura razrješenja policijskog komesara.

Član 70.

(Mirovanje prava iz radnog odnosa u slučaju imenovanja na mandatnu poziciju u drugom policijskom organu u Bosni i Hercegovini)

- (1) Policijskom službeniku koji je imenovan na poziciju rukovodioca ili zamjenika rukovodioca u drugi policijski organ u Bosni i Hercegovini, prava i obaveze iz radnog odnosa u policijskom organu po sili zakona miruju od dana imenovanja na mandatnu poziciju.
- (2) Rješenje o mirovanju prava i obaveza iz radnog odnosa, kojim se utvrđuje datum od kada je počelo korištenje tog prava, donosi policijski komesar po prijemu odluke o imenovanju policijskog službenika na mandatnu poziciju iz stava (1) ovog člana.
- (3) Mirovanje prava iz radnog odnosa može trajati najduže dva mandata.

Član 71.

(Vraćanje u policijski organ po okončanju mandata u drugom policijskom organu)

- (1) U roku od 30 dana prije isteka mandata, policijski službenik koji je imenovan na poziciju rukovodioca ili zamjenika rukovodioca u drugi policijski organ u Bosni i Hercegovini, podnosi zahtjev policijskom komesaru za vraćanje u policijski organ i to u činu koji je imao u vrijeme nastupanja mirovanja, prava i obaveza iz radnog odnosa.
- (2) Rješenje o vraćanju u policijski organ donosi policijski komesar u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva iz stava (1) ovog člana.

Odjeljak E. Prijem policijskih službenika iz drugih policijskih organa, interni premještaj, privremeni eksterni premještaj i raspoređivanje

Član 72.

(Zapošljavanje policijskih službenika iz drugih policijskih organa)

- (1) Policijski organ može putem javnog konkursa zapošljavati policijske službenike koji su trenutno zaposleni u nekom drugom policijskom organu u Bosni i Hercegovini u sve činove, isključujući činove policajca i mlađeg inspektora, samo ako internim unapređenjem nije moguće popuniti upražnjena radna mjesta za koja su propisana posebni uslovi iz člana 53. stav (2) ovog zakona.
- (2) Policijski službenik zapošljava se u policijskom organu u istom činu koji je imao u policijskom organu u Bosni i Hercegovini u kome je prethodno bio zaposlen.
- (3) Ministar, na prijedlog policijskog komesara, donosi pravilnik kojim se utvrđuje postupak izbora i zapošljavanja policijskih službenika iz drugih policijskih organa u Bosni i Hercegovini.

Član 73.
(Interni premještaj)

- (1) Policijski službenik može biti premješten na drugo radno mjesto istog čina unutar policijskog organa. Takav premještaj može uključivati i premještaj na drugu lokaciju izvan trenutnog radnog mjesta.
- (2) Rješenje o internom premještaju donosi policijski komesar kada je to u interesu policijskog organa.
- (3) Na rješenje o internom premještaju policijski službenik može podnijeti žalbu policijskom odboru iz člana 120. ovog zakona u roku od osam dana po prijemu rješenja. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja o internom premještaju.

Član 74.
(Privremeni eksterni premještaj u drugi policijski organ)

- (1) Policijski službenik može biti privremeno eksterno premješten u drugi policijski organ u Bosni i Hercegovini na upražnjeno radno mjesto u okviru istog čina na vremenski period od najduže četiri godine. Privremeni eksterni premještaj moguće je obnoviti samo u drugom uzastopnom periodu.
- (2) Privremeni eksterni premještaj moguć je samo uz saglasnost policijskog službenika i policijskog komesara.
- (3) Tokom trajanja privremenog eksternog premještaja, prava i obaveze iz radnog odnosa policijskog službenika u policijskom organu miruju, a svoja prava iz radnog odnosa, **osim prava na unapređenje**, ostvaruje u policijskom organu u koji je privremeno premješten.
- (4) Privremeni eksterni premještaj detaljnije propisuje podzakonskim aktom ministar na prijedlog policijskog komesara.

Član 75.
(Upućivanje u inozemstvo)

- (1) Kada interes policijskog organa to zahtijeva policijski službenik se može uputiti na rad izvan područja Bosne i Hercegovine u okviru svojih redovnih dužnosti ili u okviru saradnje sa inozemnim nadležnim tijelima ili međunarodnim organizacijama.
- (2) Upućivanje u inozemstvo moguće je samo uz saglasnost policijskog službenika i policijskog komesara.
- (3) Upućivanje iz stava (1) ovog člana vrši se u skladu sa propisima koje donosi organ nadležan za reguliranje takvih pitanja u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine. Modaliteti takvog upućivanja utvrđuju se u dogovoru između policijskog organa i navedenog nadležnog organa.

Član 76.

(Privremeno raspoređivanje na radno mjesto za koje je propisan neposredno viši ili neposredno niži čin)

(1) Policijski komesar može kada potreba službe zahtjeva privremeno rasporediti policijskog službenika, uz njegovu saglasnost, na radno mjesto za koje je propisan neposredno viši ili neposredno niži čin od onog koji službenik ima.

(2) Policijski komesar može rasporediti policijskog službenika na radno mjesto za koje je propisan neposredno niži čin od onog koji policijski službenik ima bez njegove saglasnosti u sljedećim izuzetnim slučajevima:

a) kada potrebe policijskog organa nalažu obavljanje hitnih poslova i zadataka u ograničenom vremenskom periodu ili

b) kada je neophodno pružiti pomoć policijskom službeniku koji obavlja druge poslove i zadatke ili privremeno zamijeniti odsutnog službenika.

(3) Raspoređivanje iz st. (1) i (2) ovog člana može trajati najduže šest mjeseci i takva se vrsta raspoređivanja može izvršiti jednom u četiri godine.

(4) Za vrijeme raspoređivanja iz stava (1) ovog člana policijski službenik zadržava svoj čin, plaću, povećanje i naknade u skladu sa zakonom, te razliku plaće za neposredno viši čin na koji je privremeno raspoređen.

(5) Za vrijeme raspoređivanja iz stava (2) ovog člana policijski službenik zadržava svoj čin, plaću, povećanje i naknade u skladu sa zakonom.

Član 77.

(Prekobrojnost policijskih službenika)

(1) Prekobrojnost policijskih službenika nastaje u slučajevima:

a) smanjenja obima posla policijskog organa;

b) reorganizacije policijskog organa;

c) kada je konačnom odlukom nadležnog organa utvrđeno postojanje sigurnosne smetnje za pristup tajnim podacima u skladu sa zakonom koji reguliše oblast zaštite tajnih podataka;

(2) Policijski komesar može rješenjem proglasiti policijskog službenika prekobrojnim u slučajevima iz stava (1) ovog člana samo onda kada taj policijski službenik ne može biti interno premješten prema članu 73. ovog zakona.

(3) Policijski službenik koji je proglašen prekobrojnim može biti premješten unutar policijskog organa uz vlastiti pristanak i na upražnjeno radno mjesto za koje je predviđen niži čin.

(4) Policijski službenik može podnijeti žalbu policijskom odboru iz člana 120. ovog zakona u roku od osam dana od dana prijema rješenja o prekobrojnosti.

(5) Vlada Kantona podzakonskim aktom utvrdit će proceduru koja se mora slijediti u slučaju prekobrojnosti policijskih službenika.

POGLAVLJE IV. - ČINOVI, OCJENA RADA I UNAPREĐENJE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Odjeljak A. Činovi

Član 78.

(Činovi policijskih službenika)

- (1) Policijski službenici stiču početni čin zavisno od nivoa pristupanja policijskom organu, kao što je propisano čl. 48. i 79. ovog zakona.
- (2) Policijski službenik stiče svoj sljedeći čin kroz unapređenje u skladu sa ovim zakonom.
- (3) Policijski službenici imaju jedan od sljedećih činova:
 - a) policajac;
 - b) stariji policajac;
 - c) narednik;
 - d) stariji narednik;
 - e) mlađi inspektor;
 - f) inspektor;
 - g) viši inspektor;
 - h) samostalni inspektor;
 - i) glavni inspektor;
 - j) generalni inspektor policije.
- (4) Kandidati koji prolaze obuku da bi radili u policijskom organu nemaju činove, već tokom obuke imaju zvanje kadeta.
- (5) Sadržaj i izgled činova policijskih službenika, kao i postupak dodjeljivanja i oduzimanja činova policijskim službenicima detaljnije propisuje Vlada Kantona podzakonskim aktom na prijedlog ministra uz prethodnu saglasnost policijskog komesara.
- (6) Svako radno mjesto policijskog službenika bit će u skladu sa njegovim činom kao što je to propisano u podzakonskom aktu iz stava (5) ovog člana i iste odredbe se ugrađuju u dio pravilnika o unutrašnjoj organizaciji koji se odnosi na policijski organ.

Član 79.

(Početni činovi policijskih službenika)

- (1) Policijski službenik sa najmanje IV stepenom stručne spreme dobija početni čin policajca.
- (2) Policijski službenik sa najmanje VI stepenom stručne spreme ili završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja 180 ECTS studijskih bodova dobija početni čin mlađeg inspektora.
- (3) Početni čin policajca ili mlađeg inspektora dodjeljuje se kadetima nakon uspješno okončane obuke iz člana 63. ovog zakona i zaključenog ugovora o radu iz člana 65. stav (1) ovog zakona.
- (4) Nakon uspješno završenog probnog rada iz člana 67. ovog zakona policijskom službeniku se potvrđuje dodijeljeni čin iz stava (3) ovog člana.

Član 80.
(Čin generalnog inspektora policije)

- (1) Čin generalnog inspektora policije stiče isključivo glavni inspektor policije koji je imenovan za policijskog komesara prema članu 69. ovog zakona.
- (2) Policijski komesar koji je imenovan iz policijskog organa nema pravo na funkcionalni čin iz stava (1) ovog člana, po prestanku obavljanja mandatne dužnosti, a ima pravo ostanka u policijskom organu po podnesenom zahtjevu, u činu koji je imao prije preuzimanja mandata.
- (3) Ukoliko je policijski službenik iz policijskog organa imenovan na poziciju rukovodioca ili zamjenika rukovodioca drugog policijskog organa u Bosni i Hercegovini, po okončanju mandata, a po zahtjevu koji podnosi ima pravo povratka u policijski organ u čin koji je imao prije preuzimanja mandatne dužnosti u skladu sa članom 71. ovog zakona.
- (4) Izuzetno, ukoliko ne postoji upražnjeno radno mjesto koje odgovara činu glavnog inspektora, policijski komesar po prestanku mandata može biti privremeno raspoređen uz njegovu saglasnost i na radno mjesto za koje je propisan čin "samostalnog inspektora" uz zadržavanje svih prava koje pripadaju činu "glavnog inspektora".
- (5) Ukoliko je policijski komesar prije imenovanja na mandatnu dužnost u policijskom organu radio u nekom drugom policijskom organu, po okončanju mandatne dužnosti u policijskom organu se na njega primjenjuju zakoni, važeći u policijskom organu iz kojeg je došao.

Član 81.
(Zaštita dodijeljenih činova)

- (1) Dodijeljeni čin se ne može oduzeti osim u slučaju iz člana 80. stav (2) ovog zakona ili nakon prestanka radnog odnosa u skladu sa ovim zakonom ili u skladu sa pravosnažnom odlukom nadležnog suda, **odnosno po prestanku obavljanja poslova i zadataka koje obavljaju policijski službenici.**
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, čin koji je policijski službenik imao na njegov pismeni zahtjev mu se može oduzeti radi rasporeda na radno mjesto sa nižim činom u skladu **sa članom 77. stav (3) ovog zakona.**
- (3) Izuzetno od stava (1) ovog člana, čin koji je policijski službenik imao u vrijeme penzionisanja službenik može zadržati na počasnoj osnovi prema odluci policijskog komesara.

Odjeljak B. Unapređenje policijskih službenika

Član 82. (Unapređenje)

- (1) Unapređenje policijskog službenika u viši čin vrši se isključivo u skladu sa ovim zakonom i propisom o uslovima i proceduri za unapređenje koje donosi ministar na prijedlog policijskog komesara.
- (2) Za policijske službenike koji se prijave za unapređenje u viši čin provode se odgovarajuće vrste testiranja što se utvrđuje propisom iz stava (1) ovog člana.
- (3) Ukoliko policijski službenik koji je proveo tri godine u policijskom organu stekne viši stepen stručne spreme ili je isti imao viši stepen stručne spreme i ispuni uslove iz člana 83. stav (2) tač. b), c) i e) ovog zakona, može se prijaviti za početni čin koji odgovara njegovoj novoj odnosno ranije stečenoj stručnoj spremi, pod uslovom da postoji slobodno radno mjesto.

Član 83. (Kriteriji i uslovi za unapređenje)

- (1) Policijski službenik dobija naredni viši čin kada se ispune svi sljedeći uslovi:
 - a) da je za čin u koji bi službenik mogao biti unaprijeđen u skladu sa ovim zakonom oglašeno slobodno mjesto i to je slobodno mjesto oglašeno interno;
 - b) da se policijski službenik prijavio za slobodno mjesto iz tačke a) stava (1) ovog člana i
 - c) da policijski službenik ima preporuku komisije za unapređenje osnovane prema članu 85. stav (3) ovog zakona.
- (2) Prije davanja preporuke iz stava (1) tačka c) ovog člana, komisija za unapređenje utvrđuje da policijski službenik ispunjava sve sljedeće kriterije:
 - a) da je proveo zakonom propisano vrijeme u prethodnom činu;
 - b) da je bio ocijenjen ocjenom "dobar" ili višom ocjenom za svoj rad u posljednje tri godine za koje je policijski službenik bio ocijenjen;
 - c) da se protiv njega ne vodi krivični postupak ili disciplinski postupak za tešku povredu službene dužnosti ili da nije privremeno udaljen iz policijskog organa;
 - d) da je uspješno završio propisana testiranja iz člana 82. stav (2) ovog zakona;
 - e) da njegovo unapređenje nije suspendirano u skladu sa članom 108. stav (4) ovog zakona.
- (3) Policijski službenik koji se prijavljuje za unapređenje iz čina starijeg narednika odnosno u skladu sa članom 82. stav (3) ovog zakona u čin mlađeg inspektora mora imati najmanje VI stepen stručne spreme ili završen prvi ciklus visokog obrazovanja 180 ECTS studijskih bodova.
- (4) Policijski službenik koji se prijavljuje za unapređenje iz čina mlađeg inspektora u čin inspektor, iz čina inspektora u čin višeg inspektora, mora imati najmanje VI stepen stručne spreme ili završen prvi ciklus visokog obrazovanja 180 ECTS studijskih bodova. Policijski službenik koji se prijavljuje za unapređenje iz čina višeg inspektora u čin samostalnog inspektora, iz čina samostalnog inspektora u čin glavnog inspektora mora imati najmanje VII stepen stručne spreme ili najmanje 240 ECTS studijskih bodova.

- (5) Pri davanju preporuke iz stava (1). tačka c) ovog člana komisija za unapređenje uzima u obzir i disciplinske mjere izrečene policijskom službeniku.
- (6) Interno objavljivanje radnog mjesta iz stava (1) tačka a) ovog člana detaljnije propisuje ministar podzakonskim aktom na prijedlog policijskog komesara.

Član 84.

(Propisano vrijeme provedeno u prethodnom činu)

- (1) Najkraće vrijeme provedeno u prethodnom činu koje je potrebno da bi policijski službenik ispunio kriterije za unapređenje iz člana 83. stav (2) tačka a) ovog zakona jeste:
 - a) za unapređenje iz čina policajca u čin starijeg policajca - tri godine;
 - b) za unapređenje iz čina starijeg policajca u čin narednika, te iz čina narednika u čin starijeg narednika - četiri godine u svakom činu;
 - c) za unapređenje iz čina mlađeg inspektora u čin inspektora, te iz čina inspektora u čin višeg inspektora - četiri godine u svakom činu za policijske službenike sa VI stepenom školske spreme ili sa završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja 180 ECTS studijskih bodova odnosno dvije godine u svakom činu za policijske službenike sa VII stepenom školske spreme ili sa najmanje 240 ECTS studijskih bodova;
 - d) za unapređenje iz čina višeg inspektora u čin samostalnog inspektora, te iz čina samostalnog inspektora u čin glavnog inspektora - tri godine u svakom činu.
- (2) Pri računanju vremena iz stava (1) ovog člana priznaje se samo stvarno vrijeme provedeno na dužnosti u policijskom organu. U stvarno vrijeme ne uračunava se vrijeme koje je policijski službenik proveo na neplaćenom odsustvu ili suspenziji.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, kao stvarno vrijeme provedeno na dužnosti priznat će se i vrijeme koje je policijski službenik proveo u eksternom premještaju u skladu sa članom 74. ovog zakona ili u premještaju u inozemstvo u skladu sa članom 75. ovog zakona, te vrijeme koje je proveo na porodijskom odsustvu i bolovanju.
- (4) Vrijeme koje je policijski službenik proveo raspoređen na radno mjesto za koje je propisan neposredno niži čin odnosno neposredno viši čin, u skladu sa članom 76. ovog zakona, smatra se vremenom koje je proveo u svom činu.

Član 85.

(Postupak unapređenja)

- (1) Nadležna organizacijska jedinica zadužena za kadrovska pitanja priprema najmanje jednom godišnje listu slobodnih radnih mjesta za sve činove za unapređenje, sa izuzetkom početnih činova.
- (2) Lista iz stava (1) ovog člana dostavlja se policijskom komesaru koji odlučuje o pokretanju postupka za unapređenje.
- (3) Na osnovu odluke iz stava (2) ovog člana policijski komesar imenuje komisiju za unapređenje i imenuje tri člana čiji su činovi jednaki ili viši od činova koji se zahtijevaju za radno mjesto za koje se kandidati razmatraju za unapređenje, a imaju najmanje čin višeg inspektora.
- (4) Prije objavljivanja slobodnih radnih mjesta iz člana 83. stav (1) tačka a) ovog zakona, komisija za unapređenje razmatra slučajeve posebnih unapređenja u skladu sa članom 86. ovog zakona.

- (5) Komisija za unapređenje preporučuje policijskom komesaru kandidate koji su dobili najviše bodova na provedenim testovima iz člana 82. stav (2). ovog zakona u skladu sa brojem slobodnih radnih mjesta koja su interno objavljena.
- (6) Ukoliko je pravosnažnom odlukom suda poništena odluka o unapređenju u viši čin, policijski službenik se raspoređuje na radno mjesto u činu koji je imao prije donošenja poništene odluke.

Član 86.

(Posebno unapređenje)

- (1) Policijski službenik čiji je rad u prethodne tri godine ocijenjen najvišom ocjenom, koji je postigao izvanredne rezultate u svom radu, te koji je proveo u trenutnom činu najmanje pola vremena propisanog za sticanje višeg čina i koji ispunjava uslove iz člana 83. stav (2) tač. c) i e) i st. (3), (4) i (5) ovog člana, može biti posebno unaprijeđen u sljedeći viši čin.
- (2) Policijski službenik može biti unaprijeđen na ovakav način jednom u toku svoje profesionalne karijere.
- (3) Policijski službenik ne može biti unaprijeđen na način iz stava (1) ovog člana u čin samostalnog inspektora i iznad.
- (4) Slučajeve posebnog unapređenja isključivo na obrazložen prijedlog policijskog komesara razmatra komisija za unapređenje, osnovana u skladu sa članom 85. stav (3) ovog zakona.
- (5) Odluku o posebnom unapređenju iz stava (1) ovog člana donosi policijski komesar na osnovu preporuke komisije za unapređenje.
- (6) Postupak i kriteriji za posebno unapređenje policijskog službenika uređuje se propisom iz člana 82. stav (1) ovog zakona.
- (7) Ukoliko je odluka o unapređenju u viši čin poništena pravosnažnom sudskom presudom, policijski službenik se raspoređuje na radno mjesto u činu koji je imao prije unapređenja.

Član 87.

(Odluke policijskog komesara o unapređenju)

- (1) Odluke policijskog komesara o unapređenju u viši čin, posebnim unapređenjima i sticanju višeg čina iz člana 82. stav (3) ovog zakona pismeno se obrazlažu.
- (2) Na osnovu odluke iz stava (1) ovog člana komisija za unapređenje objavljuje Listu unaprijeđenih policijskih službenika na oglasnoj ploči policijskog organa.
- (3) Policijski službenik koji se prijavio za unapređenje može podnijeti žalbu policijskom odboru iz člana 120. ovog zakona u roku od osam dana nakon objavljivanja liste iz stava (2) ovog člana.
- (4) Kada policijski odbor odluči o svim podnesenim žalbama, komisija za unapređenje objavljuje konačnu listu kandidata predloženih za unapređenje na oglasnoj ploči policijskog organa.
- (5) Kada bude unaprijeđen u viši čin, policijskog službenika na radno mjesto u novom činu raspoređuje policijski komesar na bilo koje radno mjesto koje je oglašeno.
- (6) Način na koji komisija za unapređenje dodjeljuje bodove policijskom službeniku određuje se propisom iz člana 82. stav (1) ovog zakona.

Odjeljak C. Ocjenjivanje rada policijskih službenika

Član 88. (Ocjena rada)

- (1) Policijski organ najmanje jednom godišnje vrši ocjenu rada svih policijskih službenika kako bi se utvrdilo izvršavaju li naredbe koje izda nadređeni i zadovoljavaju li profesionalne standarde neophodne u izvršavanju policijskih zadataka.
- (2) Ocjena rada poduzima se radi:
 - a) praćenja i ostvarivanja poslova iz opisa rada policijskog službenika;
 - b) podsticanja službenika da iskažu maksimum svojih sposobnosti;
 - c) identificiranja nedostatka u radu i problema iz bilo kojeg područja rada, a koje treba otkloniti;
 - d) priznavanja istaknutog rada, davanja podsticaja za bolji rad te postavljanje novih radnih ciljeva.
- (3) Ocjenu rada policijskog službenika donosi policijski komesar na prijedlog rukovodioca organizacione jedinice u kojoj je raspoređen policijski službenik koji se ocjenjuje.
- (4) Ocjenu rada policijskog službenika koji radi na rukovodećem radnom mjestu sačinjava i potpisuje policijski komesar. Pravilnikom iz stava (6) ovog člana, uređuju se pomenuta rukovodeća radna mjesta.
- (5) Ocjena rada se ne vrši za policijskog službenika koji je na radu proveo manje od šest mjeseci u toku godine ocjenjivanja, bez obzira na razloge zbog kojih je odsustvovao sa rada.
- (6) Detaljni postupak i kriterije ocjene rada policijskih službenika propisuje ministar pravilnikom, na prijedlog policijskog komesara.

Član 89. (Način ocjenjivanja)

- (1) Policijski službenik ocjenjuje se sljedećim ocjenama:
 - a) ne zadovoljava;
 - b) zadovoljava;
 - c) dobar;
 - d) vrlo dobar;
 - e) odličan.**
- (2) Ocjena rada se utvrđuje rješenjem.
- (3) Policijski službenik potpisuje ocjenu na propisanom obrascu i dobija rješenje o ocjeni rada.
- (4) Policijski službenik koji se ne slaže sa ocjenom svog rada može podnijeti žalbu policijskom odboru iz člana 120. ovog zakona u roku od osam dana od dana prijema rješenja o ocjeni rada iz stava (2) ovog člana.

Član 90.
(Postupak u slučaju ocjene rada "ne zadovoljava")

U slučaju da je policijski službenik dobio ocjenu rada "ne zadovoljava" u narednoj godini poslove obavlja po posebnom planu rada i pod nadzorom ovlaštenog policijskog službenika. Ako nakon isteka te godine dobije ponovo ocjenu "ne zadovoljava" prestaje mu radni odnos, a ocjena se posebno obrazlaže.

Član 91.
(Evidencije ocjene rada)

- (1) Rješenje o ocjeni rada evidentira i pohranjuje u službenikov dosje organizaciona jedinica zadužena za kadrovske poslove.
- (2) Policijski službenik ima slobodan pristup svojim ocjenama rada.
- (3) Rješenje o ocjeni rada ostat će u ličnom dosjeu policijskog službenika, a kada policijski službenik napusti policijski organ zbog odlaska u penziju, davanja otkaza ili drugačijeg prestanka radnog odnosa, **rješenje o ocjeni rada** pohranit će se u arhivu.

Odjeljak D. Plaće, dodaci na plaću, naknade i ostala materijalna primanja

Član 92.
(Plaće i naknade policijskih službenika)

Policijski službenici pravo na plaću, naknade i druga primanja na radu i po osnovu rada ostvaruju na način i pod uslovima utvrđenim Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika Kantona Sarajevo.

POGLAVLJE V - RADNI USLOVI

Član 93.
(Radni i socijalni propisi)

Zakon o radu Federacije Bosne i Hercegovine, ostali zakoni, podzakonski akti i kolektivni ugovori kojima se uređuju prava i obaveze iz radnih odnosa primjenjuju se na policijske službenike, ukoliko nije drugačije određeno ovim zakonom.

Član 94.
(Radno vrijeme)

- (1) Sedmično radno vrijeme je 40 sati, što uključuje odmor u toku radnog dana propisan važećim zakonima.

- (2) Dnevno radno vrijeme iznosi osam sati. Policijski komesar može odrediti drugačije radno vrijeme u sljedećim slučajevima:
 - a) kada je potreban kontinuitet rada,
 - b) kada se određeni zadaci moraju izvršiti u određenim rokovima ili u planiranom vremenskom periodu.

Član 95.

(Rad u posebnim uslovima)

- (1) Policijski službenik obavezan je raditi u posebnim uslovima u slučaju kada su takvi uslovi neophodni za izvršenje zadataka policijskog organa.
- (2) Posebnim uslovima se smatraju: rad po vanrednom rasporedu, rad u dvokratnoj smjeni, rad u smjenama, rad subotom, nedeljom, praznicima i ostalim slobodnim danima, rad noću i rad na pojedinim lokacijama.
- (3) Drugi načini rada u posebnim uslovima mogu biti određeni ako to zahtjeva bezbjedonosna situacija ili ako je to jedini način da se obave određeni zadaci koji ne mogu biti odgođeni ili se moraju završiti u određenom roku.
- (4) Policijski komesar svojim aktom određuje uslove kad se primjenjuje drugi način rada u posebnim uslovima iz stava (3) ovog člana.
- (5) Za poslove iz st. (2) i (3) ovog člana policijski službenici imaju pravo na naknadu u novcu ili slobodnim satima što se utvrđuje zakonom iz člana 92. ovog zakona.

Član 96.

(Ograničenja prekovremenog rada)

- (1) U slučaju da je potrebno obaviti hitan posao ili zadatak do određenog roka ili u određenom vremenskom periodu, izdat će se naredba policijskim službenicima za prekovremeni rad. Naredba u formi rješenja sadrži lične podatke policijskih službenika koji rade prekovremeni rad, poslove koje će obavljati, period i trajanje prekovremenog rada.
- (2) **Prekovremeni rad iz stava (1) ovog člana ne može trajati više od 08 sati sedmično.**

Član 97.

(Plaćeni godišnji odmor)

- (1) Policijski službenici imaju pravo na **najmanje 20**, a najviše 30 radnih dana plaćenog godišnjeg odmora, zavisno od dužine radnog staža.
- (2) Dužina trajanja godišnjeg odmora iz stava (1) ovog člana, utvrđuje se kako slijedi:
 - a) za radni staž od 6 mjeseci do 3 godine - **20 radnih dana**,
 - b) za radni staž od 3 do 5 godina - **21 radni dan**,
 - c) za radni staž od 5 do 7 godina - 22 radna dana,
 - d) za radni staž od 7 do 10 godina - 23 radna dana,
 - e) za radni staž od 10 do 12 godina - 24 radna dana,
 - f) za radni staž od 12 do 15 godina - 25 radnih dana,

- g) za radni staž od 15 do 20 godina – 27 radnih dana,
 - h) za radni staž od 20 do 25 godina – 29 radnih dana i
 - i) za radni staž preko 25 godina - 30 radnih dana.
- (3) U smislu ovog zakona, u dane godišnjeg odmora ne računaju se subota, nedjelja, praznici i drugi neradni dani.
 - (4) Policijski službenik može iskoristiti svoj godišnji odmor u cjelini ili u dva dijela. Prvi dio se koristi bez prekida u trajanju od najmanje 12 radnih dana u toku kalendarske godine. Drugi dio se koristi najkasnije do 30. juna naredne godine.
 - (5) Trajanje i raspored godišnjih odmora za narednu godinu utvrđuju se prije kraja tekuće godine.
 - (6) Izuzetno od stava (4) ovog člana, policijski komesar može promijeniti raspored godišnjih odmora zbog izuzetno važnih operativnih razloga.
 - (7) U slučaju da promjena u rasporedu iz stava (6) ovog člana ima za rezultat prekid korištenja godišnjeg odmora policijskog službenika, navedeni policijski službenik dobit će nadoknadu za putne i druge troškove koji su nastali prekidanjem korištenja godišnjeg odmora. Na prijedlog policijskog komesara ministar određuje vrstu i visinu troškova koji nisu troškovi za putovanje.
 - (8) Policijski službenik ne gubi dane godišnjeg odmora zbog prekida iz stava (6) ovog člana i takav godišnji odmor može se kasnije koristiti.

Član 98.
(Plaćeno odsustvo)

- (1) Policijski službenik ima pravo na plaćeno odsustvo do sedam radnih dana u jednoj kalendarskoj godini u sljedećim slučajevima:
 - a) smrt člana uže porodice: do sedam radnih dana;
 - b) smrt srodnika: tri radna dana;
 - c) njegovanje člana uže porodice: do pet radnih dana;
 - d) rođenje djeteta: do pet radnih dana;
 - e) sklapanje braka: do pet radnih dana;
 - f) dobrovoljnog davanja krvi: 1 dan po doniranju ali ne više od 3 dana u toku jedne godine;
 - g) selidba i drugi razlozi: do dva radna dana.
- (2) Prema odluci policijskog komesara, a kao nagrada za izvanredne rezultate rada, policijski službenik ima pravo na dva slobodna radna dana.
- (3) Plaćeno odsustvo iz st. (1) i (2) ovog člana odobrava policijski komesar na pismeni zahtjev policijskog službenika o čemu se donosi rješenje.

Član 99.
(Neplaćeno odsustvo)

Na zahtjev policijskog službenika policijski komesar može odobriti neplaćeno odsustvo u periodu od najduže 30 dana u jednoj kalendarskoj godini.

Član 100.

(Stož osiguranja s uvećanim trajanjem)

- (1) Policijski službenici ostvaruju pravo na staž osiguranja s uvećanim trajanjem (beneficirani staž) po kojem se svakih efektivno provedenih 12 mjeseci na poslovima i zadacima računa kao 16 mjeseci staža osiguranja.
- (2) Kao vrijeme efektivno provedeno na radu smatra se i vrijeme koje je policijski službenik proveo na godišnjem odmoru i u slučajevima plaćenog odsustva u skladu sa zakonom.
- (3) Radna mjesta na kojima se staž osiguranja računa u uvećanom trajanju iz stava (1) ovog člana su sva radna mjesta na koja su raspoređeni policijski službenici u skladu sa pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.
- (4) Finansijska sredstva za beneficirani penzioni staž osiguravaju se u Budžetu Kantona Sarajevo.

POGLAVLJE VI - DISCIPLINSKA ODGOVORNOST

Član 101.

(Disciplinska odgovornost policijskog službenika)

- (1) Policijski službenik je disciplinski odgovoran za povrede službene dužnosti propisane ovim zakonom. Krivična ili prekršajna odgovornost za krivično djelo ili prekršaj ne isključuje disciplinsku odgovornost policijskog službenika ukoliko je učinjenje krivičnog djela ili prekršaja također i povreda službene dužnosti.
- (2) Oslobođanje od krivične ili prekršajne odgovornosti ne podrazumijeva istovremeno i oslobođanje od disciplinske odgovornosti.
- (3) Disciplinski postupak, kao poseban postupak, detaljnije propisuje ministar podzakonskim aktom na prijedlog policijskog komesara.
- (4) Disciplinski postupak mora biti pravedan i transparentan. Tokom disciplinskog postupka policijski službenik uživa sljedeća prava koja se razrađuju podzakonskim aktom iz stava (3) ovog člana:
 - a) pravo da bude pravovremeno obaviješten o optužbi za povredu službene dužnosti i o dokazima, kao i pravo da pisano odgovori na optužbu ili da se njegova usmena izjava zapiše;
 - b) pravo na pravedno i javno saslušanje u razumnom roku od organa utvrđenih ovim zakonom. Javnost može biti isključena sa saslušanja ako zahtijevaju interesi morala, javnog reda i državne sigurnosti demokratskog društva, ili ako je to u interesu maloljetnika ili zaštite privatnog života, ili javnost može biti isključena do neophodne mjere u posebnim okolnostima kad bi javno saslušanje ometalo interese pravičnosti prema mišljenju organa utvrđenih ovim zakonom;
 - c) pravo na nedavanje iskaza protiv sebe, pravo da se od optužbe brani sam ili uz stručnu pomoć advokata kojeg sam izabere, te pravo prisustvovanja svakom saslušanju u postupku;
 - d) pravo na javno izricanje odluke;
 - e) pravo na podnošenje žalbe na odluku o disciplinskoj odgovornosti.

Član 102.
(Lakše povrede službene dužnosti)

Lakše povrede službene dužnosti su:

- a) nošenje i održavanje uniformi, naoružanja i opreme suprotno odgovarajućim propisima;
- b) nedolazak na posao u određeno vrijeme ili odlazak sa posla prije kraja radnog vremena bez odobrenja;
- c) nepažljivo i neuredno čuvanje dokumenata i podataka suprotno odgovarajućim propisima;
- d) neopravdano odsustvo sa dužnosti u trajanju od jednog dana u jednom mjesecu;
- e) izazivanje svađe i narušavanje međuljudskih odnosa u vršenju službenih poslova;
- f) nekorektno i nepristojno ponašanje prema kolegama, zaposlenicima ili građanima;
- g) nemaran odnos prema povjerenoj opremi i uniformi.

Član 103.
(Teže povrede službene dužnosti)

(1) Teže povrede službene dužnosti su:

- a) neizvršavanje, nesavjesno, neblagovremeno ili nepažljivo izvršavanje službenih zadataka;
- b) izbjegavanje obaveza vezanih za profesionalnu obuku i usavršavanje;
- c) neopravdano odsustvo sa dužnosti u trajanju od najmanje dva dana u jednom mjesecu;
- d) neovlašteno korištenje sredstava povjerenih radi izvršavanja zadataka i dužnosti;
- e) vršenje aktivnosti koje nisu u skladu sa interesima policijskog organa ili bez prethodnog odobrenja policijskog komesara, uključujući prisustvo na skupovima političkih stranaka ili drugim političkim skupovima u policijskoj uniformi, osim ukoliko je na dužnosti, te davanje javne izjave ili na drugi način javno komentarisanje rada policijskog organa bez odobrenja policijskog komesara;
- f) ponašanje koje onemogućava, ometa ili otežava drugima izvršavanje službenih zadataka odnosno njihovih prava;
- g) nepružanje stručne pomoći građanima u ostvarivanju njihovih zakonskih prava;
- h) ponašanje koje narušava ugled policijskog organa;
- i) nepoduzimanje ili nedovoljno poduzimanje mjera u okviru vlastitih dužnosti neophodnih za osiguravanje objekata, lica i povjerenih sredstava i stvari;
- j) sprečavanje građana ili pravnih lica u ostvarivanju njihovih prava pri podnošenju zahtjeva, žalbi, pritužbi, molbi i drugih podnesaka, ili neodlučivanje po istim podnescima u zakonskom roku;
- k) nepružanje pomoći drugom policijskom službeniku koji traži pomoć kada mu je pomoć neophodna za izvršavanje njegovih službenih zadataka;
- l) prikrivanje činjenica o načinu izvršavanja službenih radnji ili upotrebi sile od drugog policijskog službenika koji je načinom izvršenja službene radnje ili upotrebom sredstava prisile učinio težu povredu službene dužnosti;
- m) činjenje ili nečinjenje koje vodi otkrivanju tajnih podataka;

- n) samovoljno napuštanje dužnosti ili mjesta čuvanja određenog objekta ili lica koje može imati štetne posljedice za policijski organ;
 - o) dolazak na posao u pijanom stanju ili pod uticajem alkohola ili korištenje narkotika ili opijata za vrijeme radnog vremena ili konzumiranje alkohola u toku radnog vremena što se utvrđuje stručno prihvaćenim metodama;
 - p) sprečavanje, izbjegavanje, ometanje ili na drugi način odgađanje provođenja internih ili disciplinskih postupaka;
 - r) narušavanje javnog reda i mira, posebno nepristojnim i grubim ponašanje, tučom na javnom mjestu ili bilo kojom drugom radnjom kojom se narušava javni red i mir i tom radnjom narušava ugled policijskog organa, bez obzira na vrijeme i mjesto događaja;
 - s) davanje netačnih podataka koji utiču na donošenje odluka nadležnih organa ili izazivaju druge štetne posljedice;
 - t) neopravdano odsustvo sa dužnosti u trajanju od najmanje tri uzastopna dana ili od ukupno pet dana u toku jedne kalendarske godine;
 - u) zloupotreba bolovanja;
 - v) izbjegavanje zakonom predviđenih ljekarskih pregleda;
 - z) članstvo u političkoj stranci ili slijeđenje uputstava političkih stranaka;
 - aa) upotreba sile, u suprotnosti sa ovim zakonom;
 - bb) zloupotreba službenog položaja;
 - cc) odbijanje izvršavanja zakonitih naredbi izdatih u svrhu izvršavanja službenih zadataka i dužnosti;
 - dd) učestvovanje u političkim aktivnostima koje nisu u skladu sa službom policijskog službenika, bilo za vrijeme ili van dužnosti;
 - ee) vršenje diskriminacije pri vršenju dužnosti na osnovu: rase, boje kože, spola, jezika, religije, političkog ili drugog opredjeljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla ili po bilo kojem drugom osnovu;
 - ff) obrađivanje, ustupanje i objavljivanje ličnih podataka suprotno odredbama ovog zakona i Zakona o zaštiti ličnih podataka;
 - gg) neovlašteno pribavljanje službene dokumentacije koja nije vezana za poslove koje obavlja policijski službenik sa namjerom njene zloupotrebe u svrhu postizanja ličnih ciljeva i koristi radi javnog objavljivanja;
- (2) Teže povrede službene dužnosti iz stava (1) ovog člana stepenuju se bodovima na sljedeći način:
- a) povrede iz tački od a) do c) - 5 bodova;
 - b) povrede iz tački od d) do g) - 10 bodova;
 - c) povrede iz tački od h) do k) - 15 bodova;
 - d) povrede iz tačke l) i m) - 20 bodova;
 - e) povrede iz tački od n) do u) - 25 bodova;
 - f) povrede iz tački od v) do gg) - 30 bodova.

Član 104.

(Pokretanje internog postupka)

- (1) Interni postupak zbog povrede službene dužnosti pokreće se po osnovu:
- a) pritužbe građanina ili ovlaštenog predstavnika pravnog lica;
 - b) zahtjeva jednog ili više zaposlenih u policijskom organu;
 - c) zahtjeva neposredno nadređenog policijskog službenika; ili
 - d) zahtjeva predsjedavajućeg Odbora za žalbe javnosti.

- (2) Interni postupak vodi organizaciona jedinica nadležna za unutrašnju kontrolu.
- (3) Svako ko primi informaciju ili pritužbu na policijskog službenika proslijedit će tu informaciju ili pritužbu organizacionoj jedinici nadležnoj za unutrašnju kontrolu u roku od 24 sata.
- (4) Interni postupak za lakše povrede službene dužnosti mora se završiti u roku od 30 dana od dana prijave organizacionoj jedinici nadležnoj za unutrašnju kontrolu.
- (5) Interni postupak za teže povrede službene dužnosti mora se završiti u roku od tri mjeseca od dana prijave organizacionoj jedinici nadležnoj za unutrašnju kontrolu, a može se produžiti za još dva mjeseca u zavisnosti od složenosti slučaja.
- (6) Interni postupak iz stava (1) ovog člana, kao i način rada organizacione jedinice nadležne za unutrašnju kontrolu utvrdit će se pravilnikom koji donosi ministar na prijedlog policijskog komesara.

Član 105.

(Izricanje disciplinske sankcije)

- (1) Disciplinske sankcije za lakše povrede službene dužnosti izriče policijski komesar nakon provedenog internog postupka iz člana 104. ovog zakona.
- (2) Disciplinske sankcije za teže povrede službene dužnosti izriče disciplinska komisija nakon provedenog disciplinskog postupka iz člana 107. ovog zakona.
- (3) Odluka o disciplinskoj odgovornosti dostavlja se policijskom službeniku.

Član 106.

(Organi disciplinskog postupka)

- (1) Organi disciplinskog postupka su disciplinska komisija i disciplinski tužilac.
- (2) Disciplinsku komisiju uspostavlja policijski komesar, a članovi su predsjedavajući, dva člana i isti broj zamjenskih članova i predsjedavajućeg. Predsjedavajući i jedan član, te jedan zamjenik predsjedavajućeg i jedan zamjenski član moraju imati čin višeg inspektora ili viši čin, a drugi član i drugi zamjenski član moraju biti državni službenici. Najmanje dva člana disciplinske komisije i dva zamjenska člana moraju biti diplomirani pravnik ili Bakalaureat/Bachelor prava sa ostvarenih 240 ECTS studijskih bodova.
- (3) Predsjedavajući disciplinske komisije je policijski službenik najvišeg čina.
- (4) Funkciju disciplinskog tužioca vrši načelnik organizacione jedinice nadležne za unutrašnju kontrolu ili inspektor iz navedene organizacione jedinice kojeg on odredi i koji moraju imati visoku stručnu spremu ili najmanje završen prvi ciklus visokog obrazovanja 240 ECTS studijskih bodova. U izuzetnim slučajevima funkciju disciplinskog tužioca će obavljati načelnik Jedinice za profesionalne standarde o čemu odlučuje policijski komesar.
- (5) Način rada, glasanja, donošenja odluka i pitanje naknada članovima organa disciplinskog postupka regulira se podzakonskim aktom iz člana 101. stav (3) ovog zakona.

Član 107.
(Pokretanje disciplinskog postupka)

- (1) Za teže povrede službene dužnosti organizaciona jedinica nadležna za unutrašnju kontrolu u roku od sedam dana nakon provedenog internog postupka iz člana 104. ovog zakona dostavlja putem disciplinskog tužioca zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka Disciplinskoj komisiji.
- (2) Disciplinska komisija odlukom pokreće disciplinski postupak u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva disciplinskog tužioca.
- (3) Zahtjev i odluka o pokretanju disciplinskog postupka zbog teže povrede službene dužnosti dostavlja se policijskom službeniku, protiv koje se ne može izjaviti žalba.
- (4) Disciplinska komisija donosi odluku o disciplinskoj odgovornosti u roku od 120 dana nakon prijema zahtjeva iz stava (1) ovog člana.

Član 108.
(Disciplinske sankcije)

- (1) Za lakše povrede službene dužnosti propisane u članu 102. ovog zakona mogu se izreći sljedeće disciplinske sankcije:
 - a) pismena opomena,
 - b) novčana kazna u iznosu od 15% jedne osnovne mjesečne plaće policijskog službenika.
- (2) Za teže povrede službene dužnosti propisane u članu 103. ovog zakona mogu se izreći sljedeće disciplinske sankcije:
 - a) novčana kazna,
 - b) obustavljanje unapređenja u viši čin,
 - c) prestanak radnog odnosa.
- (3) Novčana kazna za teže povrede službene dužnosti, te prestanak radnog odnosa izriču se kako slijedi:
 - a) za 5 do 9 kaznenih bodova minimalna kazna, umanjeње osnovne jednomjesečne plaće od 15% na period od 2 mjeseca, odnosno maksimalna kazna, umanjeње osnovne jednomjesečne plaće od 15% na period od 3 mjeseca,
 - b) za 10 do 14 kaznenih bodova minimalna kazna, umanjeње osnovne jednomjesečne plaće od 15% na period od 3 mjeseca, odnosno maksimalna kazna, umanjeње osnovne jednomjesečne plaće od 20% na period od 4 mjeseca,
 - c) za 15 do 19 kaznenih bodova minimalna kazna, umanjeње osnovne jednomjesečne plaće od 20% na period od 4 mjeseca, odnosno maksimalna kazna, umanjeње osnovne jednomjesečne plaće od 30% na period od 5 mjeseci,
 - d) za 20 do 24 kaznenih bodova minimalna kazna, umanjeње osnovne jednomjesečne plaće od 20% na period od 5 mjeseci, odnosno maksimalna kazna, umanjeње osnovne jednomjesečne plaće od 30% na period od 6 mjeseci,
 - e) za 25 ili više kaznenih bodova minimalna kazna, umanjeње osnovne jednomjesečne plaće od 20% na period od 6 mjeseci, odnosno maksimalna kazna, "prestanak radnog odnosa".
- (4) Za 20 i više bodova izriče se i disciplinska sankcija obustavljanja unapređenja u viši čin za vremenski period od 12 mjeseci do tri godine.

- (5) Ako se policijski službenik tereti za dvije ili više povreda proisteklih iz istog događaja, disciplinska odgovornost utvrđuje se za svaku povredu zasebno, a izriče se jedinstvena disciplinska sankcija za sve povrede. Odluku o jedinstvenoj disciplinskoj sankciji disciplinska komisija donosi prema povredi kojoj se pripisuje najviše bodova, a ostale se povrede uzimaju u obzir kao otežavajuće okolnosti prilikom odlučivanja o vrsti i visini disciplinske sankcije iz stava (3) ovog člana.
- (6) Disciplinska sankcija prekida radnog odnosa **obavezno se** izriče za teže povrede službene dužnosti iz člana 103. stav (1) tač. od l) do gg) ovog zakona, ako je povreda učinjena sa umišljajem ili uslijed krajnje nepažnje, a nisu utvrđene olakšavajuće okolnosti u prilog policijskom službeniku.
- (7) Disciplinska sankcija prekida radnog odnosa **obavezno se** izriče kada policijski službenik sakupi 60 ili više bodova za povredu po kojoj se postupa i ranije povrede službene dužnosti u proteklih pet godina.
- (8) Primjerak rješenja o izrečenim disciplinskim sankcijama za povrede službene dužnosti ulaže se u personalni dosje policijskog službenika.

Član 109.

(Pravo žalbe na odluku o disciplinskoj odgovornosti)

- (1) Protiv odluke o disciplinskoj odgovornosti može se podnijeti žalba policijskom odboru iz člana 120. ovog zakona u roku od 15 dana od dana prijema odluke.
- (2) Policijski odbor o žalbi odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

Član 110.

(Suspendzija)

- (1) **Policijski službenik se obavezno suspenduje iz policijskog organa ako mu je određen pritvor počev od prvog dana pritvora.**
- (2) **Policijski službenik može biti suspendovan:**
 - a) **ako je protiv njega potvrđena optužnica i ako bi njegovo prisustvo na radu štetilo interesima i ugledu policijskog organa;**
 - b) ako postoje osnovi sumnje da je počinio krivično djelo ukoliko bi to štetilo ugledu policijskog organa;
 - c) ako je protiv njega pokrenut disciplinski postupak za težu povredu službene dužnosti za koju se može izreći disciplinska sankcija prestanak radnog odnosa;
 - d) ako je pokrenut disciplinski postupak za težu povredu službene dužnosti, a postoje razlozi da se vjeruje da će policijski službenik uništiti dokaze ili na drugi način ometati odvijanje disciplinskog postupka;
 - e) ako postoje osnovi sumnje da je počinjena teža povreda službene dužnosti ili ako je protiv njega pokrenut disciplinski postupak, a uzevši u obzir prirodu teže povrede službene dužnosti i okolnosti pod kojima je izvršena, ukoliko bi to štetilo interesima policijskog organa.
- (3) Policijski komesar donosi rješenje o suspendiziji u skladu sa st. (1) i (2) ovog člana. Policijski komesar može donijeti rješenje o ukidanju suspendizije iz stava (2) tačka b) ovog člana kada i dalje postoje osnovi sumnje da je počinjeno krivično djelo ali su prestali razlozi koji štete ugledu policijskog organa.

- (4) Suspenzija policijskog službenika određena u skladu sa stavom (1) i stavom (2) tačka a) ovog člana traje do okončanja krivičnog postupka.
- (5) Suspenzija policijskog službenika određena u skladu sa stavom (2) tač. c), d) i e) ovog člana traje do okončanja disciplinskog postupka.
- (6) Tokom suspenzije službeno oružje, značka i službena iskaznica policijskog službenika oduzimaju se i zabranjeno mu je nositi službenu uniformu i druga sredstva koja su mu povjerena za obavljanje službene dužnosti.
- (7) Izvršenje odluke o suspenziji ne odgađa se u slučaju da se policijski službenik nalazi na bolovanju ili je odsutan sa rada po bilo kojem drugom osnovu.
- (8) Policijski službenik koji je primio odluku o suspenziji iz st. (1) i (2) ovog člana može podnijeti žalbu na odluku o suspenziji Policijskom odboru iz člana 120. ovog zakona u roku od 15 dana od prijema odluke. Žalba ne odlaže izvršenje odluke o suspenziji.

Član 111.
(Isplata plaće tokom suspenzije)

- (1) Tokom suspenzije iz policijskog organa policijski službenik ima pravo na 85% od svoje plaće uvećane za minuli rad isplaćene u prethodnom mjesecu.
- (2) Policijski službenik ima pravo na punu naknadu svoje plaće i druga prava po osnovu rada ako se utvrdi da nije odgovoran za težu povredu službene dužnosti niti za učinjenje krivičnog djela.

Član 112.
(Trajanje postupka)

- (1) Za lakše povrede službene dužnosti interni postupak i donošenje odluke policijskog komesara i drugog ovlaštenog lica o sankciji mora biti okončano u roku od 60 dana od dana kada je povreda prijavljena organizacionoj jedinici nadležnoj za unutrašnju kontrolu.
- (2) Za teže povrede službene dužnosti interni postupak i disciplinski postupak mora biti okončan u roku od deset mjeseci od dana kada je povreda prijavljena organizacionoj jedinici nadležnoj za unutrašnju kontrolu.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, kada se protiv policijskog službenika vodi krivična istraga pokreće se disciplinski postupak i prekida se do okončanja krivičnog postupka ili do okončanja krivične istrage.

Član 113.
(Zastarjelost postupka i brisanje disciplinskih sankcija)

- (1) Pokretanje i vođenje postupka zbog lakše povrede službene dužnosti zastarijeva u roku od tri mjeseca od dana saznanja za izvršenu povredu službene dužnosti i učinioca, a najduže u roku od šest mjeseci od dana izvršenja povrede.
- (2) Pokretanje i vođenje postupka zbog teže povrede službene dužnosti zastarijeva u roku od godinu dana od dana saznanja za izvršenu povredu i učinioca, a najduže u roku od dvije godine od dana izvršenja povrede.

- (3) Izvršenje disciplinske sankcije za lakšu povredu službene dužnosti zastarijeva u roku od tri mjeseca a za težu povredu službene dužnosti u roku od šest mjeseci, računajući od pravosnažnosti **odnosno konačnosti** rješenja kojim je disciplinska sankcija izrečena.
- (4) U pogledu prekida zastare pokretanja postupka, odnosno izvršenja odgovarajuće se primjenjuju odredbe o prekidu zastare pokretanja, odnosno izvršenja utvrđene Krivičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10 42/11, 59/14 i 76/14) i njegovim kasnijim izmjenama i dopunama.
- (5) Izuzetno u slučajevima iz člana 112. stav (3) ovog zakona rokovi zastare ne teku.
- (6) Ako policijski službenik u roku od jedne godine od dana pravosnažnosti rješenja kojim mu je izrečena disciplinska sankcija za lakšu povredu službene dužnosti ne učini novu povredu, izrečena sankcija se briše iz evidencije.
- (7) Ako policijski službenik u roku od pet godina od dana pravosnažnosti rješenja kojim mu je izrečena disciplinska sankcija za težu povredu službene dužnosti ne učini novu povredu, izrečena sankcija se briše iz evidencije.
- (8) Brisanje sankcija iz st. (6) i (7) ovog člana se vrši po službenoj dužnosti rješenjem policijskog komesara.

Član 114.
(Disciplinski spisi)

- (1) Policijski organ vodi evidenciju o disciplinskim sankcijama izrečenim policijskim službenicima što se vrši na način utvrđen u propisu iz člana 101. stav (3).
- (2) Kopija odluke o disciplinskoj odgovornosti i odluka o brisanju disciplinske sankcije ulaže se u lični dosje policijskog službenika.

POGLAVLJE VII - ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Član 115.
(Odgovornost policijskog službenika)

- (1) Policijski službenik obavezan je da policijskom organu nadoknadi materijalnu štetu na imovini policijskog organa koju je prouzrokovao namjerno ili iz krajnje nepažnje tokom vršenja dužnosti.
- (2) Policijski službenik obavezan je da policijskom organu nadoknadi štetu koju policijski organ mora nadoknaditi oštećenim građanima i pravnim licima, a koju je namjerno ili iz krajnje nepažnje prouzrokovao policijski službenik tokom vršenja dužnosti.
- (3) Svaki policijski službenik obavezan je, odmah po učinjenju štete, podnijeti izvještaj o pričinjenoj šteti.

Član 116.
(Utvrđivanje i nadoknada štete)

- (1) Komisija koju imenuje policijski komesar utvrđuje štetu, iznos i okolnosti pod kojima je šteta prouzrokovana.
- (2) Na osnovu izvještaja komisije policijski komesar donosi odluku o nadoknadi štete, iznosu, roku i načinu nadoknade, protiv koje policijski službenik ima pravo žalbe Policijskom odboru iz člana 120. ovog zakona u roku od osam dana. U skladu sa iznosom nadoknade i na osnovu zahtjeva policijskog službenika, policijski komesar može dozvoliti isplatu u ratama.
- (3) Policijski komesar i policijski službenik mogu napraviti pismeni sporazum o iznosu, roku i načinu nadoknade štete.
- (4) Ako je šteta pričinjena na imovini, na zahtjev policijskog službenika policijski komesar može odobriti da šteta bude nadoknađena uspostavom predašnjeg stanja na trošak policijskog službenika u određenom roku.
- (5) Postupak naknade štete detaljnije propisuje ministar na prijedlog policijskog komesara.

Član 117.
(Odgovornost Kantona za štetu)

- (1) U skladu sa zakonom, Kanton je odgovoran za štetu pričinjenu fizičkim i pravnim licima kao rezultat postupanja policijskih službenika u izvršenju ili vezano za izvršenje zadataka policijskog organa.
- (2) Kanton ima pravo zahtijevati od policijskog službenika za kojeg se utvrdi da je odgovoran za štetu iz stava (1) ovog člana da nadoknadi iznos isplaćen trećim licima, ako je prouzrokovana šteta posljedica njegove grube nepažnje ili namjere ili neovlaštenih radnji ili postupaka.

POGLAVLJE VIII - PRESTANAK RADNOG ODNOSA

Član 118.
(Osnove prestanka radnog odnosa)

- (1) Radni odnos policijskog službenika prestaje u sljedećim uslovima:
 - a) kada policijski službenik svojevóljno da otkaz;
 - b) sporazumnim prestankom radnog odnosa;
 - c) kada policijski službenik dobije ocjenu rada "ne zadovoljava" na kraju probnog rada;
 - d) **Kada navrší 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja ili kada navrší 40 godina staža osiguranja.**
 - e) **kada nadležni organ penzijskog i invalidskog osiguranja utvrdi pravosnažnim odnosno konačnim rješenjem pravo na invalidsku penziju zbog gubitka radne sposobnosti;**
 - f) kada dva puta uzastopno dobije negativnu ocjenu za rad;

- g) gubitkom državljanstva Bosne i Hercegovine;
 - h) zbog prekobrojnosti policijskih službenika;
 - i) ukoliko je policijskom službeniku izrečena pravosnažna kazna zatvora u trajanju od 6 mjeseci ili strožija kazna zbog počinjenog krivičnog djela;
 - j) kada je policijskom službeniku izrečena pravosnažna disciplinska sankcija prestanka radnog odnosa zbog povrede službene dužnosti;
 - k) smrt policijskog službenika;
 - l) kada se prijavi kao kandidat za **javnu izbornu dužnost ili od trenutka kad je imenovan na izvršnu funkciju unutar bilo kojeg tijela vlasti u Bosni i Hercegovini ili od trenutka kada je utvrđeno da je predložen od političke stranke za imenovanje za bilo koju izvršnu funkciju, a nije dao otkaz, osim imenovanja na poziciju rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskih organa u Bosni i Hercegovini;**
 - m) kada je konačnom odlukom nadležnog organa utvrđeno postojanje sigurnosne smetnje za pristup tajnim podacima u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka.
- (2) Po prestanku radnog odnosa gubi se status policijskog službenika.
 - (3) Policijski komesar donosi rješenje o prestanku radnog odnosa u slučajevima iz stava (1) ovog člana.

Član 119.

(Obaveza razduženja službenih sredstava)

- (1) Policijski službenik kojem je prestao radni odnos obavezan je u roku od sedam dana od dana prijema konačnog rješenja o prestanku radnog odnosa, razdužiti sva sredstva, uređaje i opremu koju je zadužio u toku trajanja radnog odnosa.
- (2) Na dan prestanka radnog odnosa službeno oružje i iskaznica policijskog službenika oduzimaju se i zabranjeno mu je nositi službenu uniformu.

POGLAVLJE IX - POLICIJSKI ODBOR

Član 120.

(Imenovanje i nadležnosti policijskog odbora)

- (1) Policijski odbor imenuje Vlada Kantona.
- (2) Policijski odbor nadležan je za preispitivanje svih žalbi koje ovaj zakon predviđa kao i bilo koje druge odluke ili radnje poduzete ili nepoduzete od strane policijskog organa a koje se odnose na **sticanje statusa** i status policijskih službenika, u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima, a na zahtjev:
 - a) policijskog službenika koji smatra da je oštećen osporavanom odlukom, poduzimanjem ili nepoduzimanjem radnje,
 - b) lica kojem je prestao status policijskog službenika koji smatra da je oštećen osporavanom odlukom, poduzimanjem ili nepoduzimanjem radnje,**
 - c) lica koje u skladu sa ovim zakonom ima pravo da podnese žalbu.**
- (3) Policijski odbor će:

- a) saslušati policijskog službenika **ili lice koje je podnijelo zahtjev** ako je to potrebno;
 - b) pozvati svjedoke i vještake kada je to neophodno;
 - c) tražiti i prikupiti od nadležnih tijela sve relevantne podatke;
 - d) usvojiti poslovnik koji se objavljuje u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".
- (4) Odluke policijskog odbora zasnivaju se na zakonu i na potpuno i pravilno utvrđenim činjenicama. Odluke policijskog odbora su konačne, s tim da mogu biti predmet sudskog preispitivanja u skladu sa važećim zakonima i dostavljaju se podnosiocu žalbe u roku od osam dana od dana donošenja.
 - (5) Policijski odbor donosi odluku u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za preispitivanje iz stava (2) ovog člana, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.
 - (6) Žalba podnesena policijskom odboru odgađa izvršenje odluke ukoliko nije drugačije propisano ovim zakonom.
 - (7) Pri odlučivanju o žalbi podnesenoj na odluku disciplinske komisije, policijski odbor postupa prema članu 109. stav (2) ovog zakona.

Član 121.

(Sastav policijskog odbora)

- (1) Policijski odbor čine dva policijska službenika iz policijskog organa sa činom samostalnog inspektora ili višim činom i jedan državni službenik iz ministarstva.
- (2) Najmanje jedan član policijskog odbora mora biti diplomirani pravnik ili Bakalaureat/Bachelor prava sa ostvarenih 240 ECTS studijskih bodova, a zasjedanjem policijskog odbora predsjedava policijski službenik sa najvišim činom ili policijski službenik koji je proveo duže vremena u tom činu ukoliko oba policijska službenika imaju isti čin.
- (3) Policijski organ predlaže Vladi Kantona četiri policijska službenika i dva državna službenika za kandidate za policijski odbor. Vlada Kantona od predloženih kandidata imenuje članove policijskog odbora na mandat od dvije godine, sa mogućnošću imenovanja drugog uzastopnog mandata.
- (4) Policijski odbor kojem je prestao mandat nastavlja obavljati poslove iz svoje nadležnosti utvrđene ovim zakonom do imenovanja novog Policijskog odbora.
- (5) Član policijskog odbora mora biti nezavisan u svom radu i nepristrasan.
- (6) Član policijskog odbora može biti razriješen dužnosti prije kraja svog mandata samo po odluci Vlade Kantona zbog okolnosti koje se propisuju poslovnikom iz člana 120. stav (3) tačka d) ovog zakona.

DIO ČETVRTI - NADZOR NAD PROVOĐENJEM ZAKONA

Član 122.

(Nadzor nad provođenjem Zakona)

Nadzor nad provođenjem ovog zakona i podzakonskih akata koji se donose na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo.

Član 123.

(Sadržaj nadzora)

Nadzor iz člana 122. ovog zakona predstavlja davanje stručnih mišljenja, uputa, dostavljanje izvještaja i drugih radnji koje se odnose na provođenje ovog zakona i podzakonskih akata koji se donose na osnovu ovog zakona.

DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 124.

(Propisi Vlade Kantona)

U roku od šest mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, Vlada Kantona usvojiti će propise o:

- a) obliku službene policijske iskaznice i značke (član 5. stav (5));
- b) smještaju, čuvanju i postupanju sa privremeno oduzetim predmetima (član 23. stav (3));
- c) tekstu zakletve (član 66. stav (3));
- d) postupku u slučaju prekobrojnosti policijskih službenika (član 77. stav (5));
- e) činovima policijskih službenika (član 78. stav (5)).

Član 125.

(Propisi ministra)

U roku od devet mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona ministar će donijeti propise o:

- a) o izgledu dijelovima i boji posebne uniforme i dopunskih dijelova uniforme (član 5. stav (4));
- b) načinu držanja i nošenja oružja i municije (član 6.);
- c) nadoknadi za štetu (član 24. stav (3));
- d) upotrebi sile (član 27. stav (5));
- e) načinu obrade ličnih podataka koje koristi policijski organ (član 39. stav (4));
- f) kriteriji i način utvrđivanja zdravstvene sposobnosti policijskih službenika (član 42. stav (5));
- g) o rukovanju tajnim podacima (član 43. stav (2));
- h) sadržaj, način i rasporedu testiranja (član 56.);
- i) procedurama za osnovnu obuku i obavezama kadeta tokom osnovne obuke (član 63. stav (2));
- j) sadržaju i obliku ugovora o radu (član 65. stav (2));
- h) usavršavanju policijskih službenika (član 68. stav (3));
- i) o postupku izbora i zapošljavanja policijskih službenika (član 72. stav (3));
- j) o privremenom eksternom premještaju (član 74. stav (4))
- k) proceduri za unapređenje policijskih službenika (član 82. stav (1));

- l) internom objavljivanju slobodnih radnih mjesta (član 83. stav (6));
- m) ocjeni rada (član 88. stav (6));
- n) disciplinskom postupku (član 101. stav (3));
- o) o pokretanju i provođenju internog postupka (član 104. stav (6));
- p) o postupku naknade štete (član 116. stav (5));

Član 126. (Propisi policijskog komesara)

U roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona policijski komesar će donijeti propise o:

- a) specijalnim policijskim zadacima koji će se izvršavati u civilnoj odjeći, specijalnoj policijskoj odjeći i sa specijalnom opremom (član 5. stav (3));
- b) etičkom kodeksu za policijske službenike (član 41. stav (8)).

Član 127. (Prelazne odredbe o mandatu policijskog odbora)

Članovi policijskog odbora imenovani na tu poziciju u skladu sa zakonima i drugim propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovog zakona, ostaju na toj poziciji do isteka svog mandata.

Član 128. (Policijski službenici koji su stekli čin prema ranijem zakonodavstvu)

Policijski službenici kojima su pravosnažnim odlukama dodijeljeni činovi u skladu sa zakonima i drugim propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovog zakona zadržavaju dodijeljene činove.

Član 129. (Prelazna odredba o ispunjavanju uslova o zapošljavanju)

- (2) Ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano i u skladu sa međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine, nijedno lice ni pod kojim okolnostima ne može biti u radnom odnosu na osnovu ovog zakona, ako su joj Međunarodne policijske snage Ujedinjenih naroda (u daljem tekstu: UN/IPTF), odbile certifikaciju ili joj je UN/IPTF ukinuo ovlaštenje za primjenu policijskih ovlaštenja.
- (3) Ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano u skladu sa međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine i pored osnova propisanih ovim zakonom u pogledu prestanka radnog odnosa policijskog službenika, radni odnos policijskog službenika prestaje i ne produžava se ni u kojem obliku, niti na bilo koji način i ni pod kojim okolnostima ako je policijskom službeniku UN/IPTF ukinuo ovlaštenje za primjenu policijskih ovlaštenja.

- (4) Odredbe st. (1) i (2) ovog člana ne primjenjuju se na lica kojima je UN/IPTF odbio certifikaciju, a koje će u skladu sa odredbama ovog zakona biti zaposlene u policijskom organu nakon stupanja na snagu ovog zakona.
- (5) Lica iz stava (3) ovog člana izuzimaju se od primjene tačke b) člana 52. ovog zakona.
- (6) Licem kojoj je UN/IPTF odbio certifikaciju, u smislu odredbe stava (3) ovog člana smatra se lice koje je u vrijeme podnošenja prijave za prijem u radni odnos dužna iznijeti činjenicu o tome da joj je UN/IPTF odbio certifikaciju.
- (7) Iznošenje činjenica iz stava (5) ovog člana smatra se traženom dokumentacijom u smislu odredbe iz stava (1) člana 52. ovog zakona. Navedena činjenica iznosi se:

a) u pisanoj formi i

b) uz nju se podnosi primjerak relevantnog dokumenta UN/IPTF-a kojom se potvrđuje odbijanje certifikacije.

Član 130.

(Postupci pokrenuti po ranijem propisu)

Zahtjevi koji su podneseni odnosno postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se prema propisu koji je važio u trenutku podnošenja zahtjeva, odnosno pokretanja postupka.

Član 131.

(Prestanak važenja ranijih propisa)

- (1) Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 25/06 i 4/08) i drugih podzakonskih propisa kojima se uređuju pitanja propisana ovim zakonom.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, odredbe Poglavlja VI - PRIMANJA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA, od člana 84. do člana 96. Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 25/06 i 4/08), će se nastaviti primjenjivati do donošenja Zakona o platama i naknadama policijskih službenika Kantona Sarajevo.
- (3) Izuzetno od stava (1) ovog člana do donošenja podzakonskih propisa navedenih u ovom zakonu, policijski organ može i dalje primjenjivati podzakonske propise iz stava (1) ovog člana.

Član 132.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

PREDSJEDATELJICA
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

Broj: _____

Prof. Ana Babić, s.r.

Sarajevo, _____

OBRAZLOŽENJE NACRTA ZAKONA O POLICIJSKIM SLUŽBENICIMA KANTONA SARAJEVO

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni temelj za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 12. stav (1), tačka a) kojim je propisano da je Kanton nadležan za uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga i člana 18. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04 i 06/13) kojim je propisano da Skupština Kantona donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadležnosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadležnost Vlade Kantona.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

(1) Postoji obaveza Kantona, pa samim tim i Kantona Sarajevo da norme Zakona o policijskim službenicima uskladi sa važećim normama kojima je uređena predmetna oblast kako na državnom tako i na federalnom nivou te da se u predmetnom smislu izvrši harmonizacija ovih propisa da bi prava i obaveze policijskih službenika bile uređene na jednak i jedinstven način na području cijele države. Donošenje ovog Zakona je neophodno i iz razloga usklađivanja sa drugim propisima kao što su Zakon o zaštiti tajnih podataka BiH, Zakon o zaštiti ličnih podataka, Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u BiH, Zakon o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo i Zakon o radu.

(2) Svakako treba istaći niz radnih sastanaka - radionica koje su povodom naprijed navedenog bile organizirane od strane međunarodne zajednice sa predstavnicima svih policijskih agencija u Bosni i Hercegovini, različitog nivoa vlasti, te visok stepen postignutog kompromisa kada su predložene norme u pitanju.

(3) Trenutno važeći Zakon o policijskim službenicima Kantona Sarajevo je pokazao određene manjkavosti prilikom provedbe istog, a koje su prevashodno plod nejasnog pojmovnog određenja pojedinih normi s jedne, odnosno prevazidenosti istih normi s druge strane. Svi ovi nedostaci utiču na nemogućnost optimalnog i efikasnog provođenja poslova iz nadležnosti organa unutrašnjih poslova kako Ministarstva tako i Uprave policije, dok su u dijelu ostvarivanja određenih prava iz radnog odnosa doveli do značajnijeg broja postupaka kod nadležnih sudova koji su pokrenuti tužbama od strane policijskih službenika. Predloženim zakonom u mnogome su na kvalitetniji, efikasniji i ekspeditivniji način propisane oblasti koje se tiču zapošljavanja u policijskom organu, procedure unapređenja u viši čin, procedura, rad i sastav disciplinskog organa, preciznije definisani slučajevi prestanka radnog odnosa.

(4) Donošenje odredbi Zakona o plaćama i naknadama policijskih službenika koje predstoji u narednom periodu, a kojim je na potpuno drugačiji način uređena široka lepeza prava iz radnog odnosa policijskih službenika a naročito u pogledu plata i naknada policijskih službenika, kao i donošenjem novog Zakona o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 1/16), gdje

je na jasan i precizan način regulisano pitanje uslova za imenovanje, ocjena, disciplinska odgovornost policijskog komesara, nalaže obavezu ovog Ministarstva da izvrši usklađivanje ovih normi kroz donošenje novog Zakona o policijskim službenicima.

III OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Nacrt Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo podijeljen je i sistematizovan u pet dijelova koji čine jednu cjelinu.

DIO PRVI – UVODNE ODREDBE

Poglavlje I - OPĆE ODREDBE - uređuje predmet zakona, pojam policijskih službenika, osnova za rad, nacionalna i spolna zastupljenost, policijske oznake i uniforma, držanje i nošenje oružja.

DIO DRUGI – POLICIJSKE OVLASTI

Poglavlje I – OSNOVNI PRINCIPI uređuje obavezu identifikacije, primjenu i način primjene policijskih ovlasti.

Poglavlje II -POJEDINE POLICIJSKE OVLASTI – uređuje ovlast provjere identiteta lica, način provjere identiteta, ovlast utvrđivanja identiteta, ovlast identifikacije predmeta, pozivanje i obavljanje razgovora, ovlast za dovodenje bez naloga, ovlasti potraga i oglašavanja, uvjeti za privremeno ograničenje kretanja, radnje kojima se vrši potraga i ograničenja slobode kretanja, izdavanje upozorenja, uvjeti za izdavanje naredbi, uvjeti za privremeno oduzimanje predmeta, postupanje sa privremeno oduzetim predmetima, ovlasti korištenja tuđih vozila i sredstava komunikacije, uvjeti za pregled, audio i video snimanje na javnim mjestima, uvjeti za upotrebu sile, izuzeće od upotrebe određenih sredstava prisile, upotreba vatrenog oružja, isključenje upotrebe vatrenog oružja, upotreba vatrenog oružja prema vozilima i plovilima, izvještaj o upotrebi sile, obrada ličnih podataka, evidencije i dužnost zaprimanja prijava.

DIO TREĆI – RADNI ODNOSI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Poglavlje I –DUŽNOSTI I PRAVA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA – uređuje opće dužnosti policijskih službenika, periodični zdravstveni pregledi, obavezu čuvanja tajnosti podataka, nespojivost, prava policijskih službenika, zabrana odnosno neopravdana osnova za otpuštanje ili umanjenje prava.

Poglavlje II – UPRAŽNJENA RADNA MJESTA I ZAPOSŁJAVANJE – uređuje nivoe pristupanja policijskom organu, utvrđivanje upražnjenih radnih mjesta za policijske službenike, upražnjenih radnih mjesta za čin mlađeg inspektora, opće osnove za zapošļavanje, opće uvjete za kandidate, posebne uvjete, komisiju za izbor,

oglašavanje, ovlaštenje za donošenje provedbenog propisa koji se odnosi na proceduru zapošljavanja, pravila postupka izbora, upućivanje kandidata na ljekarski pregled, obavještenje, žalbu na odluku komisije za izbor, sigurnosne provjere kandidata, osnovnu obuku za kadete, isključivanje kadeta i samovoljno napuštanje obuke i ugovor o radu.

Poglavlje III– RASPOREĐIVANJE – uređuje raspoređivanje kadeta, probni rad, usavršavanje, proceduru izbora i imenovanja policijskog komesara, interni premještaj, privremeni eksterni premještaj, upućivanje u inostranstvo, privremeno raspoređivanje na radno mjesto za koje je propisan neposredno viši ili neposredno niži čin, prekobrojnost policijskih službenika.

Poglavlje IV– ČINOVI, OCJENA RADA I UNAPREĐENJE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA - uređuje činoze policijskih službenika, početne činoze policijskih službenika, čin generalnog inspektora policije, zaštitu dodjeljenih činova, unapređenje, kriterije i uvjete za unapređenje, propisano vrijeme provedeno u prethodnom činu, postupak unapređenja, posebno unapređenje, odluke policijskog komesara o unapređenju, ocjenu rada, način ocjenjivanja, postupak u slučaju ocjene rada "ne zadovoljava", evidencije ocjene rada, plaće i naknade policijskih službenika.

Poglavlje V– RADNI USLOVI -uređuje radne i socijalne propise, radno vrijeme, rad u posebnim uvjetima, ograničenje prekovremenog rada, plaćeni godišnji odmor, plaćeno odsustvo, neplaćeno odsustvo i beneficirani penzioni staž.

Poglavlje VI– DISCIPLINSKA ODGOVORNOST – uređuje disciplinsku odgovornost policijskih službenika, lakše povrede službene dužnosti, teže povrede službene dužnosti, pokretanje internog postupka, izricanje disciplinske sankcije, organe disciplinskog postupka, pokretanje disciplinskog postupka, vrste disciplinskih sankcija, pravo žalbe na odluku o disciplinskoj odgovornosti, suspenzija, isplatu plaće tokom suspenzije, trajanje postupka, zastarjelost postupka i brisanje disciplinskih sankcija i disciplinske spise.

Poglavlje VII– ODGOVORNOST ZA ŠTETU – uređuje odgovornost policijskog službenika, utvrđivanje i nadoknadu štete i odgovornost Kantona za štetu.

Poglavlje VIII– PRESTANAK RADNOG ODNOSA - uređuje osnove prestanka radnog odnosa i obavezu razduženja službenih sredstava.

Poglavlje IX– POLICIJSKI ODBOR – uređuje uspostavu i ulogu policijskog odbora i sastav policijskog odbora.

DIO ČETVRTI – NADZOR NAD PROVOĐENJEM ZAKONA

Uređuje pitanje nadzora nad provođenjem Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo, te je propisano koji organ vrši nadzor nad provođenjem ovog zakona i sadržaj nadzora.

DIO PETI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Uređuje propise koje donosi Vlada Kantona Sarajevo (pet provedbenih propisa), propise koje donosi ministar MUP-a KS (devetnaest provedbenih propisa), propise koje donosi policijski komesar (dva provedbena propisa), donošenje propisa, prelazne odredbe o mandatu policijskog odbora, prava policijskih službenika koji su imenovani na javnu funkciju prije stupanja na snagu ovog zakona, postupke pokrenute po ranijem propisu, prestanak važenja ranijeg zakonodavstva i stupanje na snagu zakona.

IV OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U PROCESU IZRADE PROPISA

U toku izrade teksta Zakona o policijskim službenicima Kantona Sarajevo, vršene su neposredne i kontinuirane konsultacije sa Agencijom za zaštitu ličnih/osobnih podataka u BiH, predstavnicima OHR-a i Delegacije EU u BiH, predstavnicima Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova i predstavnicima Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje. Konsultacije su obavljene u saradnji sa Upravom policije MUP-a Kantona Sarajevo koja je i sačinila ponuđeni tekst zakona.

V - FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Provođenje ovog Zakona ne zahtjeva dodatna finansijska sredstva jer se potrebna sredstva kontinuirano planiraju i obezbjeđuju u Budžetu Kantona Sarajevo, a što je iskazano u Izjavi o fiskalnoj procjeni (Obrazac IFP-NE).